

SEANCE DU JEUDI 12 MARS 1981
VERGADERING VAN DONDERDAG 12 MAART 1981ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE :

CONGES :

Page 1085.

ORDRE DES TRAVAUX :

1. *Orateurs* : M. le Président, M. Bonmariage (motion d'ordre),
Mme Pétry, MM. Vanderpoorten, de Bruyne, André, p. 1085.

2. Page 1100.

PROPOSITION DE LOI (Prise en considération) :

Page 1087.

MM. Dussart et Renard. — Proposition de loi tendant à la mise
sous statut public de l'industrie sidérurgique belge.

PROJETS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi modifiant les droits successoraux du conjoint survivant.

Vote sur les amendements et articles réservés :

A l'article 8. — *Orateur* : M. Cooreman, rapporteur, p. 1087.A l'article 24. — *Orateurs* : Mme Herman-Michielsens,
M. Cooreman, rapporteur, M. Ph. Moureaux, ministre
de la Justice et des Réformes institutionnelles, MM. le
chevalier de Stexhe, Vanderpoorten, J. Wathelet, p. 1087.Projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour
travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à
l'exercice du travail à temps partiel.Discussion générale. — *Orateurs* : MM. Vannieuwenhuyze,
rapporteur, Delpérée, Deconinck, Mme Mayence-Goossens,
M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé
publique, p. 1091.

Discussion et vote des articles, p. 1094.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

INHOUDSOPGAVE :

VERLOF :

Bladzijde 1085.

REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

1. *Sprekers* : de Voorzitter, de heer Bonmariage (motie van orde),
Mevr. Pétry, de heren Vanderpoorten, de Bruyne, André,
blz. 1085.

2. Bladzijde 1100.

VOORSTEL VAN WET (Inoverwegingneming) :

Bladzijde 1087.

De heren Dussart en Renard. — Voorstel van wet tot toekenning
van een openbaar statuut aan de Belgische ijzer- en staal-
nijverheid.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet tot wijziging van het erfrecht van de langstlevende
echtgenoot.Stemming over de aangehouden amendementen en over de
aangehouden artikelen :Bij artikel 8. — *Spreker* : de heer Cooreman, rapporteur,
blz. 1087.Bij artikel 24. — *Sprekers* : Mevr. Herman-Michielsens, de
heer Cooreman, rapporteur, de heer Ph. Moureaux,
minister van Justitie en Institutionele Hervormingen,
ridder de Stexhe, de heren Vanderpoorten, J. Wathelet,
blz. 1087.Ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijslagregeling voor
werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening
van deeltijdse arbeid.Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heren Vannieuwenhuyze,
rapporteur, Delpérée, Deconinck, Mevr. Mayence-Goossens,
de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volks-
gezondheid, blz. 1091.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1094.

PROJETS DE LOI (Vote) :

Projet de loi modifiant les droits successoraux du conjoint survivant, p. 1100.

Projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel, blz. 1101.

VOTE SUR L'ORDRE DU JOUR PUR ET SIMPLE DEPOSE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE, DEVELOPPEE LE 5 MARS 1981 :
Page 1101.

QUESTION ORALE DE MME MATHIEU-MOHIN AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR « LA CAMPAGNE D'INFORMATION RELATIVE A LA CONTRACEPTION ET A LA PARENTE RESPONSABLE » :

Orateurs : Mme Mathieu-Mohin, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 1102.

QUESTION ORALE DE M. DALEM AU MINISTRE DES FINANCES SUR « L'INTERPRETATION D'UN AVIS DE L'ADMINISTRATION DES CONTRIBUTIONS DIRECTES CONCERNANT LES BENEFICES OU PROFITS A CARACTERE PROFESSIONNEL » :

Orateurs : M. Dalem, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 1102.

QUESTION ORALE DE M. PIOT AU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE SUR « LES MODALITES D'APPLICATION DE LA COTISATION DE SOLIDARITE DANS CERTAINS ORGANISMES D'UTILITE PUBLIQUE » :

Orateurs : M. Piot, M. Maystadt, ministre de la Fonction publique et de la Politique scientifique, chargé de la coordination de la Politique de l'Environnement, p. 1102.

INTERPELLATIONS (Discussion) :

Interpellation de Mme Mathieu-Mohin au Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française et à Mme Steyaert, secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, sur « les difficultés rencontrées par les institutions bicommunautaires de la région bruxelloise en matière d'agrément et de subsidiation ».

Orateurs : Mme Mathieu-Mohin, Mme Steyaert, secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, adjoint à M. Geens, ministre de la Communauté flamande, M. Desmaret, Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française, M. Pouillet, p. 1103.

Interpellation de Mme Mathieu-Mohin au Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française et à Mme Steyaert, secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, sur « l'ouverture d'un centre culturel flamand dans un quartier à majorité francophone ».

Rappel au règlement. — Orateurs : M. De Bondt, M. le Président, Mme Mathieu-Mohin, MM. Bonmariage, De Seranno, Pouillet, Sondag, p. 1105.

Vote sur la proposition de M. De Bondt, p. 1107.

COMPOSITION DE COMMISSIONS (Modifications) :

Page 1107.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt) :

Page 1107.

M. De Seranno. — Proposition de loi permettant l'aménagement de dos-d'âne artificiels.

M. Van den Broeck. — Proposition de loi modifiant l'article 62, § 3, des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées par arrêté royal du 19 décembre 1939.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming) :

Ontwerp van wet tot wijziging van het erfrecht van de langstlevende echtgenoot, blz. 1100.

Ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijslagregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid, blz. 1101.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID, GEHOUDEN OP 5 MAART 1981 :
Bladzijde 1101.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVR. MATHIEU-MOHIN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER « DE VOORLICHTINGSCAMPAGNE IN VERBAND MET CONTRACEPTIE EN VERANTWOORD OUDERSCHAP » :

Sprekers : Mevr. Mathieu-Mohin, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 1102.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DALEM AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER « DE INTERPRETATIE VAN EEN BERICHT VAN DE ADMINISTRATIE DER DIRECTE BELASTINGEN IN VERBAND MET DE WINSTEN OF BATEN MET BEROEPSKARAKTER » :

Sprekers : de heer Dalem, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 1102.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER PIOT AAN DE MINISTER VAN OPENBAAR AMBT EN WETENSCHAPSBELEID OVER « DE TOEPASSINGSMODALITEITEN VAN DE SOLIDARITEITSBIJDRAGE IN SOMMIGE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT » :

Sprekers : de heer Piot, de heer Maystadt, minister van Openbaar Ambt en Wetenschapsbeleid, belast met de coördinatie van het Leefmilieubeleid, blz. 1102.

INTERPELLATIES (Bespreking) :

Interpellatie van Mevr. Mathieu-Mohin tot de Vice-Eerste minister en minister van Middenstand, van het Plan en adjunct voor de Franse Gemeenschap en tot Mevr. Steyaert, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over « de moeilijkheden die de bicommunautaire instellingen van het Brusselse gewest onderkennen inzake erkenning en betoelaging ».

Sprekers : Mevr. Mathieu-Mohin, Mevr. Steyaert, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, toegevoegd aan de heer Geens, minister van de Vlaamse Gemeenschap, de heer Desmaret, Vice-Eerste minister en minister van Middenstand, van het Plan en adjunct voor de Franse Gemeenschap, de heer Pouillet, blz. 1103.

Interpellatie van Mevr. Mathieu-Mohin tot de Vice-Eerste minister en minister van Middenstand, van het Plan en adjunct voor de Franse Gemeenschap en tot Mevr. Steyaert, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over « de oprichting van een Vlaams cultureel centrum in een overwegend Franstalige wijk ».

Beroep op het reglement. — Sprekers : de heer De Bondt, de Voorzitter, Mevr. Mathieu-Mohin, de heren Bonmariage, De Seranno, Pouillet, Sondag, blz. 1105.

Stemming over het voorstel van de heer De Bondt, blz. 1107.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES (Wijzigingen) :

Bladzijde 1107.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 1107.

De heer De Seranno. — Voorstel van wet tot het invoeren van verkeersdrempels.

De heer Van den Broeck. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 62, § 3, van de bij koninklijk besluit van 19 december 1939 samengevoegde wetten betreffende de kinderbijslag van loonarbeiders.

M. Gramme. — Proposition de loi modifiant l'article 13, § 2, 3°, de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux.

M. Sondag. — Proposition de loi encourageant l'installation et l'investissement en agriculture.

PROPOSITION DE LOI (Retrait) :

Page 1108.

M. Paque. — Proposition de loi modifiant l'article 82bis de la loi communale, qui est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur.

PROJET DE LOI (Dépôt) :

Page 1108.

Le gouvernement. — Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1981.

De heer Gramme. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 13, § 2, 3°, van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

De heer Sondag. — Voorstel van wet tot bevordering van de vestiging en de investering in de landbouw.

VOORSTEL VAN WET (Intrekking) :

Bladzijde 1108.

De heer Paque. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 82bis van de gemeentewet, dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

ONTWERP VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 1108.

De regering. — Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1981.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Mesotten et Bogaerts, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Mesotten en Bogaerts, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Tilquin, Moureaux, De Graeve et Califice, pour raison de santé; Kevers, De Rore, Lahaye, Dulac et De Clercq, en raison de devoirs administratifs; Nutkewitz, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering : de heren Tilquin, Moureaux, De Graeve en Califice, wegens gezondheidsredenen; Kevers, De Rore, Lahaye, Dulac en De Clercq, wegens ambtsplichten; Nutkewitz, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Ik stel voor dat wij eerst de bespreking van het ontwerp van wet met betrekking tot het oprichten van een Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking en van een Fonds voor leningen aan vreemde Staten zouden aanvatten.

Indien u hiermede akkoord gaat, zouden wij om 15 uur de amendementen betreffende het ontwerp van wet tot wijziging van het erfrecht van de langstlevende echtgenoot bespreken en hierover stemmen.

De eindstemming over de afgehandelde ontwerpen van wet zou dan wellicht rond 16 uur kunnen plaatsvinden.

La parole est à M. Bonmariage par motion d'ordre.

M. Bonmariage (*motion d'ordre*). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, je voudrais proposer à notre assemblée de surseoir à l'examen du projet de loi relatif à la création d'un Fonds de la Coopération au Développement et d'un Fonds des prêts à des Etats étrangers, et ce pour plusieurs motifs.

Le plus important, à mon sens, est que, selon la page 11 du rapport, le ministre a déclaré que le projet actuel n'a pas été soumis au Conseil consultatif de la Coopération au Développement, alors que celui-ci a émis, le 19 février, un avis qui n'a pas été communiqué à notre commission.

Dès lors, notre commission n'a pas disposé de toute l'information prévue par la loi pour apprécier le projet en pleine connaissance de cause.

En effet, le Conseil consultatif a remis un avis motivé de sept pages comportant à mon sens des remarques fondamentales. J'estime donc que, pour le bon fonctionnement de notre institution, notre commission devrait réexaminer le projet à la lumière de l'avis de ce Conseil qui jouit d'une existence légale et l'on y retrouve toutes les parties de la nation intéressées par la coopération au développement, notamment les universités, les syndicats et les patrons.

Subsidiairement, le Conseil d'Etat, saisi des deux projets qui ont été groupés ensuite par le gouvernement, recommande un arrêté de présentation comportant la liste des ministres compétents pour l'application du projet et mentionnant notamment le ministre des Affaires étrangères, spécifiquement visé par l'article 7. Or, l'arrêté de présentation soumis aux Chambres ne reprend pas le ministre des Affaires étrangères. Le Parlement doit savoir si celui-ci est solidaire d'un projet du gouvernement qui l'engage personnellement.

De plus, le Conseil d'Etat, saisi d'une demande d'avis dans un délai de trois jours, a estimé que d'importants problèmes à la compétence du Sénat pour encore légiférer en matière communautaire après la loi du 8 août 1980, n'avaient pas été examinés. Nous ne trouvons dans le rapport aucune trace d'un examen approfondi de la question.

Pour ces trois raisons et pour d'autres, notamment la réaction de la Feb à l'amendement à l'article 2 et le fait que le Ciuf a demandé d'être reçu par le Conseil de la communauté française au sujet des implications communautaires que pourrait contenir ce projet, j'estime que nous devons surseoir à l'examen de celui-ci et je demande son renvoi en commission. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW et sur certains autres bancs.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Pétry.

Mme Pétry. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, avec plusieurs de mes collègues je voudrais soutenir la demande de renvoi en commission qui vient d'être formulée, pas nécessairement pour les mêmes raisons, mais parce que nous estimons qu'une réflexion complémentaire s'impose, notamment à propos des dérogations à la loi sur les marchés publics et le manque de contrôle parlementaire inhérent au type de fonds que vous proposez.

En effet, Monsieur le Ministre, je sais que la commission a approuvé ce projet à l'unanimité, donc aussi avec l'accord des commissaires socialistes, mais, avant que l'ordre du jour soit approuvé, le Parlement a le droit de réagir comme il le fait en ce moment.

J'étais d'ailleurs inscrite pour intervenir dans la discussion générale, mais puisque, à l'occasion de l'approbation de l'ordre du jour, il est proposé de surseoir à l'examen du projet et de le renvoyer en commission, je demande au nom de plusieurs collègues de mon groupe et, je le répète, en invoquant d'autres arguments que ceux déjà présentés, de suivre la proposition de renvoi. J'aurais eu l'occasion, au cours de la discussion générale, de vous faire part de nos réflexions et de nos questions complémentaires, mais je préfère appuyer la demande de renvoi en commission.

De deux choses l'une, Monsieur le Ministre : ou bien nous considérons que nous avons tous effectivement intérêt à assurer une coopération efficace et, à cet égard, j'avais des réflexions positives à présenter à propos de votre projet mais je ne le ferai pas maintenant avant l'approbation de l'ordre du jour, ou bien on veut tambour battant emporter quelque chose qui, de l'extérieur comme de l'intérieur, sera jugé comme pouvant être insatisfaisant. (*Applaudissements sur de nombreux bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat het inderdaad verstandig zou zijn het ontwerp naar de commissie te verzenden, te meer daar wij verschillende amendementen hebben ontvangen die wij onmogelijk in de korte tijdsspanne waarover wij beschikken in onze vergadering kunnen onderzoeken.

Ik wens ook te onderstrepen, zoals Mevr. Pétry, dat wij de verzending niet noodzakelijkerwijze voorstellen op basis van de argumenten die door de heer Bonmariage zijn ingeroepen. Sommige zijn aanvaardbaar voor iedereen, andere zijn misschien meer specifiek.

Het zou, volgens mij, geen goed werk zijn mochten wij ietwat improviserend dit ontwerp onderzoeken.

Ik steun derhalve de vraag tot verzending.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer de Bruyne.

De heer de Bruyne. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het is u bekend welk groot belang wij aan dit ontwerp hechten. Wij achten het derhalve wenselijk dat de bespreking ervan in optimale omstandigheden zou plaatshebben. Rekening houdend met de opmerkingen gemaakt door de vorige sprekers, sluit ik mij bij hun vraag tot verzending naar de commissie aan, en vraag u de behandeling van dit ontwerp niet aan te vatten.

M. le Président. — La parole est à M. André.

M. André. — Monsieur le Président, à la suite de la proposition de M. Bonmariage et des déclarations des divers intervenants suivants, je demande, au nom de mon groupe, une suspension de séance d'un quart d'heure environ.

M. le Président. — D'accord, Monsieur André.

La séance est suspendue.

De vergadering is geschorst.

— La séance est suspendue à 14 h 20 m.

De vergadering wordt geschorst te 14 u. 20 m.

Elle est reprise à 14 h 45 m.

Ze wordt hervat te 14 u. 45 m.

M. le Président. — La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

La parole est à M. André.

M. André. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, il est apparu qu'un certain nombre d'informations et de

précisions techniques doivent encore être apportées au projet de loi relatif à la création d'un Fonds de la Coopération au Développement et d'un Fonds des prêts à des Etats étrangers.

En ce qui nous concerne, nous ne mettons nullement en doute la nécessité de ce projet de loi ni celle des organismes qu'il crée. Mais, dans un certain nombre de ses articles demeurent, je le répète, certaines imprécisions.

M. Delmotte. — Des coins d'ombre !

M. André. — C'est pourquoi, au nom de mon groupe et avec, je présume, l'accord d'autres groupes de cette assemblée, je demande le renvoi du projet en commission, étant, entendu que celle-ci devrait se réunir aujourd'hui même. Nous demandons également que ce projet de loi figure à l'ordre du jour de notre assemblée dès le début de la semaine prochaine, compte tenu des obligations que le ministre responsable doit assumer au cours des prochains jours.

M. Delmotte. — Très bien !

De Voorzitter. — Dames en Heren, ik heb uiteraard alle respect voor de mening, de overtuiging en het aanvoelen van de Senaat.

Het verwondert mij alleen dat nu plots, pas vanmiddag, een reactie komt van « dat hebben wij niet geweten ». In de commissie werden drie vergaderingen gewijd aan het onderzoek van dit ontwerp.

M. Delmotte. — C'était trop peu !

De Voorzitter. — Er kwam ook geen reactie toen dit ontwerp vorige week op de ontwerp-agenda werd geplaatst, en evenmin nadat ik gisteren voorstelde dit ontwerp pas vandaag te bespreken.

De heer De Seranno. — Zeer juist !

De Voorzitter. — U moet zich eens inbeelden wat er zou gebeuren als op elk ogenblik elk punt van de agenda de week daarop weer betwisting zou oproepen.

Eerlijk gezegd, vind ik dat ondenkbaar, maar ik heb er begrip voor dat de geesten zich blijkbaar pas vandaag van problemen bewust zijn geworden. In de vraag van de heer André kan ik bijgevolg inkomen.

Je proposerai tout à l'heure, lorsque l'assemblée aura à se prononcer sur l'ordre de ses travaux pour la semaine prochaine, de faire examiner ce projet mardi à 14 heures.

La parole est à M. Bonmariage.

M. Bonmariage. — Monsieur le Président, je comprends vos réactions et je puis même dire qu'intellectuellement, je les partage. Mais, dans le cas qui nous occupe, il est clair que ce n'est pas à cette assemblée qu'il faut adresser des reproches : le Sénat travaille de manière tout à fait normale en demandant le renvoi en commission. C'est au gouvernement qu'il faut adresser ces reproches. L'avis du Conseil consultatif a été émis le 19 février, dernier jour de réunion de la commission où le ministre a déclaré aux commissaires que le projet n'avait pas été soumis au Conseil consultatif.

M. Dewulf. — C'est le cinquième avis.

M. Bonmariage. — Je me demande toutefois si le renvoi immédiat en commission nous permettra de travailler avec la même sagesse (*exclamations sur divers bancs*). En effet, l'argument essentiel du renvoi en commission est la référence à cet avis du Conseil consultatif et il faudrait à tout le moins que les membres de la commission puissent en être saisis, qu'ils puissent le lire, y réfléchir, voir ce qu'il apporte comme remarques intéressantes.

Je ne m'oppose nullement à ce que notre assemblée examine le projet mardi prochain mais je suggère, Monsieur le Président, que la commission se réunisse demain, s'il y a une telle urgence, car elle disposera alors des documents nécessaires pour travailler convenablement. Nous verrons ensuite si nous pouvons en discuter mardi.

Je le répète, un renvoi immédiat en commission, sans que les documents soient à la disposition des membres, ne me paraît pas aller dans le sens défendu par M. André. Nous devons travailler au mieux de nos possibilités. C'est pourquoi je crois qu'il serait sage de renvoyer en commission demain seulement. (*Applaudissements sur les bancs du FDP-RW.*)

M. le Président. — Sur le plan intellectuel, je comprends très bien votre argument, Monsieur Bonmariage, mais j'ai l'impression que nous sommes plutôt dans le système politique pour le moment. J'estime

préférable de suivre la proposition de M. André, de renvoyer directement le projet à la commission et de l'examiner en séance publique mardi prochain.

L'assemblée est-elle d'accord ?

Mme Pétry. — Je suis d'accord sur la proposition de M. André.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, indien u mij toestaat, zou ik een amendement willen indienen bij uw voorstel. Gisteren werd in de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden voorgesteld dat de Senaat de volgende week op woensdag en donderdag in openbare vergadering zou vergaderen en dat dinsdag in hoofdorde zou worden gereserveerd voor een aantal commissies die zowel in de voor- als in de namiddag zouden vergaderen, namelijk de commissies voor Buitenlandse Betrekkingen, voor Sociale Aangelegenheden, voor Economische Aangelegenheden en de commissies voor de Justitie en voor de Herziening van de Grondwet.

M. Delmotte. — Le ministre s'en va mercredi en Afrique.

De heer Vanderpoorten. — Voortgaande op dit voorstel van de commissie hebben verschillende leden van mijn fractie reeds maatregelen getroffen om dinsdag niet in ledigheid door te brengen. Ik zou dan ook willen vragen dit ontwerp woensdag te behandelen omdat het toch niet veel zin heeft dinsdag alleen voor de bespreking van dit ontwerp een openbare vergadering te houden. Ik meen dat dit een voorstel is dat borrelt van verzoening.

De Voorzitter. — Mijnheer Vanderpoorten, wij hebben uw verzoeningsgezindheid steeds bewonderd. Er is echter een moeilijkheid, namelijk dat de minister niet beschikbaar is woensdag en donderdag.

De heer Vanderpoorten. — De minister heeft nog niets gezegd, Mijnheer de Voorzitter.

De heer Coens, Minister van Ontwikkelingssamenwerking. — Ik vertrek dinsdagavond voor een reis naar Rwanda, Burundi en Zimbabwe.

De Voorzitter. — Het is de minister die erom verzocht heeft dit ontwerp dinsdag te behandelen.

Is hiertegen nog een bezwaar ?

Dan is hiertoe besloten.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de la proposition de loi tendant à la mise sous statut public de l'industrie sidérurgique belge, de MM. Dussart et Renard.

Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van het voorstel van wet tot toekenning van een openbaar statuut aan de Belgische ijzer- en staalnijverheid, van de heren Dussart en Renard.

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Economie.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES DROITS SUCCESSORAUX DU CONJOINT SURVIVANT

Vote sur les amendements et articles réservés

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET ERFRECHT VAN DE LANGSTLEVENDE ECHTGENOOT

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et sur les articles réservés du projet de loi modifiant les droits successoraux du conjoint survivant.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet tot wijziging van het erfrecht van de langstlevende echtgenoot.

Je vous rappelle qu'à l'article 8 le chevalier de Stexhe et consorts ont présenté l'amendement que voici :

In het voorgestelde artikel 745ter de woorden « een boedelbeschrijving van de roerende goederen en een staat van de met vruchtgebruik belaste onroerende goederen worden opgemaakt » te vervangen door de woorden « voor alle met vruchtgebruik belaste goederen een boedelbeschrijving van de roerende en een staat van de onroerende worden opgemaakt ».

A l'article 745ter proposé, remplacer les mots « qu'il soit dressé un inventaire des meubles et un état des immeubles sujets à l'usufruit » par les mots « qu'il soit dressé pour tous les biens sujets à l'usufruit un inventaire des meubles et un état des immeubles ».

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, bij artikel 8 werd een amendement ingediend door de heer de Stexhe, mede ondertekend door verschillende collega's waarbij gewoon een tekstverbetering wordt voorgesteld. Aan de inhoud of aan de optie van het artikel wordt niets gewijzigd. Deze tekstverbetering is wenselijk omdat twijfel kan ontstaan in de interpretatie van de Nederlandstalige en de Franstalige tekst. Daarom vraag ik dat dit amendement zou worden aangenomen.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, je mets l'amendement du chevalier de Stexhe et consorts aux voix.

Daar niemand meer het woord vraagt, breng ik het amendement van ridder de Stexhe c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

M. le Président. — Je mets l'article 8 ainsi amendé aux voix.

Ik breng het aldus gewijzigde artikel 8 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij moeten ons thans uitspreken over verschillende amendementen bij artikel 24. Het is niet eenvoudig te bepalen welk prioriteit heeft.

Ik stel u voor eerst de amendementen van Mevr. Herman c.s. te behandelen. (Instemming.)

Die amendementen luiden :

In het voorgestelde artikel 915bis :

1. § 1 te doen vervallen;

2. In § 2, die de enige paragraaf van het artikel 915bis wordt, het laatste lid te doen vervallen;

3. §§ 3 en 4 te doen vervallen.

A l'article 915bis proposé :

1. Supprimer le § 1er;

2. Au § 2, devenant l'unique paragraphe de l'article 915bis, supprimer le dernier alinéa;

3. Supprimer les §§ 3 et 4.

Ik verzoek Mevr. Herman nu haar amendement op paragraaf één van artikel 915bis van het Burgerlijk Wetboek toe te lichten.

Het woord is aan Mevr. Herman.

Mevr. Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, ik dank de heer voorzitter omdat hij voorstelt paragraaf per paragraaf te stemmen. In mijn uiteenzetting van gisterennamiddag heb ik er de nadruk op gelegd dat het mijn bedoeling was paragraaf één te doen vervallen, waarbij een reserve in quotiteit wordt toegekend. Maar ik heb ook verklaard dat het voor mij nog veel belangrijker was dat ingeval men mij niet zou volgen en menen dat een reserve in quotiteit vereist is, men zich dan ernstig zou beraden over het systeem dat in paragraaf drie is uitgewerkt. Hierdoor maakt men van de reserve eigenlijk een constructie die geen reserve is en gaat men volledig tegen het huidige echtscheidingsrecht in.

De eerste alinea van mijn amendement beoogt dus het weglaten van de eerste paragraaf waarbij een quotiteit in reserve wordt toegekend. Immers, wij opteren voor de gewenste niet-automatische attributie buiten de toekenning van het vruchtgebruik op preferentiële goederen. (Applaus op de liberale banken.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, Dames en Heren, artikel 24 is een belangrijk artikel. Ik meen dat het wenselijk is iets meer uitleg te verschaffen zodat iedereen duidelijk weet welke beslissing wij dienaangaande moeten nemen.

Paragraaf één van artikel 24 vormde één van de knelpunten tussen de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat. De Senaat had zich in 1973 uitgesproken voor een reserve, dus een voorbehouden erfdeel, dat men niet kan ontnemen bij schenking of bij testament, over wat men toen noemde de preferentiële goederen, dit wil zeggen de gezinswoning en het huisraad dat deze woning stoffeert. De Kamer — ik verwijs naar het verslag van de heer Baert — heeft daar een zeer lange bespreking aan gewijd en heeft deze reserve over een bepaald deel, meer bepaald de helft, ingevoegd.

In het verslag van de Kamer van volksvertegenwoordigers werd duidelijk gesteld dat, waar men principiële volledig akkoord gaat met een voorbehouden erfdeel voor de gezinswoning en het huisraad, dit voorbehouden erfdeel geen toepassing vindt bij deze gezinnen die geen gezinswoning in eigendom bezitten, als een gemeenschappelijk goed of als een eigen goed van één van de echtgenoten.

Om deze hoofdrekenen heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers indertijd Mevr. Rijckmans gevolgd en heeft zij de reserve als dusdanig vastgelegd. Het ontwerp werd dan overgezonden naar de Senaat. De commissie voor de Justitie heeft zeer uitvoerig over deze aangelegenheid gediscussieerd en heeft zelfs verschillende opties onderzocht, meer bepaald of men een reserve van een vierde of van een derde kon aanvaarden maar de commissie heeft uiteindelijk m^r zeer grote meerderheid, eens het principe van de reserve vastgelegd zijnde, zich uitgesproken voor een reserve van de helft.

Artikel 24 werd eenparig goedgekeurd in de commissie voor de Justitie, deze reserve inbegrepen.

Daar deze aangelegenheid één van de grote knelpunten is tussen Kamer en Senaat en daar de Kamer er steeds op aandringt en de commissie slechts na zeer lange discussies deze reserve heeft aanvaard, verzoek ik de Senaat het amendement van Mevr. Herman niet te steunen en de tekst goed te keuren die door de commissie was aangenomen.

Indien u mij toestaat, Mijnheer de Voorzitter, zou ik onmiddellijk willen verwijzen naar het tweede amendement dat ik heb ingediend bij deze paragraaf.

De Voorzitter. — Dan zal ik eerst even uw amendement voorlezen, Mijnheer Cooreman.

In het voorgestelde artikel 915bis, § 1, het tweede lid te doen vervallen.

A l'article 915bis proposé, supprimer le deuxième alinéa du § 1er.

U kunt nu voortgaan, Mijnheer Cooreman.

De heer Cooreman. — Nadat het verslag was rondgedeeld, werden opmerkingen gemaakt — onder meer door Mevr. Hanquet gisteren in openbare vergadering — over de tweede zin van de eerste paragraaf die verwijst naar artikel 914 van het Burgerlijk Wetboek.

Deze zin kwam voor in het advies uitgebracht door de Raad van State, dat echter uitgebracht was op basis van een eerste lid dat anders geformuleerd was.

Aangezien opmerkingen werden gemaakt over deze verwijzing zowel door leden van de Senaat als door leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers, menen wij dat het duidelijker zou zijn deze verwijzing naar artikel 914 te doen vervallen. Wij vragen u dus dit amendement aan te nemen dat ertoe strekt de verwijzing naar artikel 914 van het Burgerlijk Wetboek te doen vervallen.

De Voorzitter. — Het woord is aan Mevr. Herman.

Mevr. Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, ik meen gisteren ten overvloede te hebben aangetoond dat er vele redenen zijn om geen reserve in quociteit te geven.

Na de uiteenzetting van de verslaggever wil ik toch duidelijk stellen dat niet mag worden gezegd dat dit verantwoord is omdat er een reserve was inzake preferentiële goederen. Ik meen te hebben bewezen dat de toekenning van het vruchtgebruik van preferentiële goederen een systeem *sui generis* is en dat zulks ten onrechte wordt verward met een reserve.

Als antwoord op de toelichting van de verslaggever, enerzijds en op het enige argument van de minister op mijn opmerkingen over de reserve anderzijds, vind ik het jammer dat in deze vergadering altijd

als motief voor een beslissing wordt aangehaald dat het de wens was van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Deze vergadering heeft bevoegdheid om in alle vrijheid te oordelen over wat zij de beste, de meest logische en de meest bruikbare teksten vindt. De Senaat mag zich niet laten beïnvloeden door wat eventueel het lot kan zijn van sommige zijner beslissingen in de andere Kamer. Dat is nu eenmaal het spel van het bicameralisme. (*Applaus op de liberale banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Philippe Moureaux, ministre.

M. Ph. Moureaux, Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — C'est très bien de vouloir jouer le jeu du bicaméralisme mais il faut voir jusqu'où il mène. Je crains fort qu'en suivant les arguments de Mme Herman, il mène tout simplement à la non-approbation dans des délais raisonnables d'un projet dont le vote est attendu depuis douze ans. Même si l'argument peut paraître mince au niveau philosophique, au niveau de la conception du bicaméralisme qu'a Mme Herman, il ne l'est pas pour les millions de personnes concernées.

M. le Président. — La parole est au chevalier de Stexhe.

M. le chevalier de Stexhe. — J'admire la persévérance de Mme Herman. Elle a défendu avec l'éloquence que nous lui connaissons sa thèse devant la commission, il y a deux ans, et aussi, il y a six mois. A chaque occasion, elle disait qu'elle n'était pas partisan de la réserve : mais ce n'est pas, comme elle déclare, pour obéir à la Chambre des représentants que nous l'avons admise; c'est après un réexamen conjoint de l'ensemble du problème. Alors que nous n'étions pas, à la commission du Sénat, tellement partisans de la réserve en raison des difficultés entraînées dans certains cas, nous avons pensé que dès le moment où l'on accorde une réserve aux descendants et que depuis 1804, en vertu du Code, existe aussi une réserve pour les ascendants du défunt, qu'à partir du moment où l'on veut considérer l'épouse comme un héritier légitime, ce qui n'était pas le cas depuis 1804, il fallait lui reconnaître un droit réservataire, un droit qu'on ne peut pas lui enlever.

Pendant d'innombrables séances, cela a fait l'objet de la recherche de la meilleure solution. C'est à la quasi-unanimité que le texte des § 1er à 3 proposé par la commission a été adopté.

J'ajoute que si le Sénat ne partageait pas l'opinion de sa commission, cela entraînerait une modification fondamentale du projet.

Je rejoins l'observation du ministre de la Justice en ce sens que ce serait reporter pour des mois et des mois la solution d'un problème devenu très urgent.

C'est la raison pour laquelle je me permets d'insister afin que le Sénat adopte le texte proposé par sa commission. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van Mevr. Herman dat ertoe strekt paragraaf 1 te doen vervallen.

Dat wil zeggen dat degenen die de rapporteur en de voorzitter van de commissie voor de Justitie willen volgen en die dus voor het behoud van paragraaf 1, eerste lid, zijn, ja moeten stemmen.

Zij die akkoord gaan met het amendement van Mevr. Herman stemmen neen.

La parole est au chevalier de Stexhe.

M. le chevalier de Stexhe. — Monsieur le Président, si nous votons uniquement sur l'amendement de Mme Herman et consorts, son rejet ne pourrait qu'entraîner l'adoption tel quel du paragraphe 1er. Comme M. Cooreman l'a indiqué, le groupe de travail est, en effet, d'accord, à l'unanimité, pour améliorer le texte matériellement, par la suppression du deuxième alinéa.

M. le Président. — Nous allons voter sur le paragraphe 1er, alinéa 1er, de l'article 915bis du Code civil, dont Mme Herman et consorts proposent la suppression.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

134 membres sont présents.

134 leden zijn aanwezig.

112 votent oui.

112 stemmen ja.

22 votent non.

22 stemmen neen.

En conséquence, le paragraphe 1er, alinéa 1er, est adopté.

Derhalve is het paragraaf een, eerste lid, aangenomen.

Ont voté oui :
Hebben ja gestemd :

MM. André, Basecq, Bataille, Bertrand, Bogaerts, Bonmariage, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Canipel, Carpels, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, Deconinck, Deleeck, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Dewulf, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egemeers, Férier, Flagothier, Gerits, Gijs, Mme Gillet (Lucienne), MM. Gillet (Roland), Goossens, Gramme, Guillaume (Emile), Guillaume (François), Mme Hanquet, MM. Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Jorissen, Kuylen, Lagasse, Lambiotte, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Maes, Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Paulus, Payfa, Peeters, Mme Pétry, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, M. Poulain, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Mme Turf-De Munter, MM. Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vanderborcht, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Wathélet (Jacques), Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non :
Hebben neen gestemd :

M. Bascour, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Boey, Bril, Lapoen, Coen, Cuvelier, Daems, Decoster, D'Haeyer, Février, Gillet (Jean), Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Pede, Van den Broeck, Vanderpoorten, Vandersmissen et Waltniel.

M. le Président. — Le vote que le Sénat vient d'émettre implique le rejet de l'amendement.

De stemming door de Senaat uitgebracht houdt de verwerping van het amendement in.

Wij stemmen nu over het amendement van de heer Cooreman op het tweede lid van § 1.

De heer Cooreman stelt voor de verwijzing naar artikel 914 te doen vervallen.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, alhoewel onze fractie dit amendement niet heeft ondertekend, gaan wij met de inhoud ervan akkoord.

De Voorzitter. — Ik breng het amendement van de heer Cooreman in stemming. Zij die akkoord gaan met dit amendement blijven zitten.

Zij die er niet mee akkoord gaan, staan op.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

De Voorzitter. — Mevrouw Herman, vraagt u nog het woord over uw amendementen bij de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 915bis van het Burgerlijk Wetboek, nu uw amendement bij paragraaf 1 niet is aangenomen ?

Mevr. Herman-Michielsens. — Jawel, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Dan heeft u het woord, Mevrouw.

Mevr. Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, in punt 2 van mijn amendement stel ik voor in paragraaf 2, die de enige paragraaf van het artikel 915bis wordt — wat natuurlijk niet waar is aangezien paragraaf 1 wordt behouden —, het laatste lid te doen vervallen. Daar moet natuurlijk niet meer worden over gestemd.

Het is duidelijk dat als men tegelijkertijd het vruchtgebruik van de preferentiële goederen behoudt en een reserve in quotiteit men moet weten hoe men dat vruchtgebruik gaat toerekenen.

In punt 3 van mijn amendement stel ik voor de paragrafen 3 en 4 te doen vervallen. Paragraaf 4 moet echter behouden blijven. Inderdaad, ingevolge het behoud van paragraaf 1 betreffende de reserve in quotiteit, moet men weten hoe die reserve voor de langstlevende echtgenoot zal worden toegerekend. Nu men heeft geopteerd gedeeltelijk voor het voorbehouden gedeelte van de afstammelingen en gedeeltelijk voor het beschikbaar gedeelte, moet paragraaf 4 behouden blijven.

Mijn voorstel om paragraaf 3 te schrappen blijft echter behouden. De goedkeuring van dit amendement lijkt mij zelfs belangrijker dan die van mijn amendement over de reserve in quotiteit. In deze wet heeft men een systeem uitgewerkt van een reserve die eigenlijk geen reserve is. Dit systeem druist regelrecht in tegen alle grote principes van het echtscheidingsrecht. Ik geef toe dat wij ons moeten beraden over dit echtscheidingsrecht en dat wij het eventueel moeten hervormen. Het kan echter niet in een pennetrek worden uitgewist.

Met deze paragraaf vervalt de mogelijkheid van verzoening tot op het laatste ogenblik van de echtscheidingsprocedure. Indien één van de echtgenoten na een feitelijke scheiding van zes maanden overlijdt en indien hij een testamentaire beschikking heeft opgesteld, vervalt het recht op verzoening, aangezien de reserve wordt weggewerkt. Men kan zodoende spreken over een dubbelzinnig en tegenstrijdig systeem waaromtrent ik zeer veel voorbehoud maak.

Daarom verdedig ik met des te meer klem dat men zich zou beraden over paragraaf 3 en, aangezien men paragraaf 1 heeft behouden, dat men zou opteren voor een echte reserve, dit wil zeggen voor een reserve die blijft bestaan. In dat verband steun ik de motivering van Mevr. Hanquet, die ervoor pleitte dat, zelfs indien er geen gevoelens van genegenheid meer tussen de echtgenoten bestonden, deze reserve als een postume dankbaarheid voor wat eens heeft bestaan zou behouden blijven. (*Applaus op de liberale banken.*)

M. le Président. — M. Jacques Wathélet présente l'amendement que voici :

Paragraaf 3 van artikel 915bis voorgesteld door dit artikel, te doen vervallen.

A l'article 915bis proposé, supprimer le § 3.

Cet amendement est-il appuyé ? (*Plus de neuf membres se lèvent.*)

L'amendement étant régulièrement appuyé, il fera partie de la discussion.

La parole est à M. Jacques Wathélet.

M. J. Wathélet. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, il y a un instant, j'ai voté affirmativement pour le principe de la réserve prévue par l'article 915bis.

Maintenant, je crois qu'il faut aller plus loin et que l'assemblée se prononce exactement sur ce qu'elle désire. J'espère bien vous convaincre tous.

J'ai déposé un amendement qui consiste à supprimer le paragraphe 3 du nouvel article 915bis. Que dit ce paragraphe ? Je vous demande d'être très attentifs car, en réalité, si vous le laissez subsister, il va énerver totalement la prétendue volonté du législateur.

L'article 915bis, paragraphe 3, est rédigé comme suit : « Le conjoint survivant peut être privé par testament des droits prévus aux paragraphes 1er et 2 lorsque, au jour du décès, les époux étaient séparés depuis plus de six mois et que, par un acte judiciaire, soit en demandant soit en défendant, le testateur avant son décès a réclamé une résidence séparée de celle de son conjoint et pour autant que depuis cet acte les époux n'aient plus repris la vie commune. »

L'article 915bis instaure, en son paragraphe 1er, une réserve au profit du conjoint survivant, réserve qui est l'usufruit de la moitié des biens de la succession. Envers cette disposition, l'assemblée a marqué de manière très claire son assentiment il y a quelques instants. Dans la disposition du paragraphe 3, on oublie qu'on a fait du conjoint survivant un successeur, non plus le tout dernier, comme il l'était en vertu de l'article 768 du Code civil, le dernier avant que l'Etat ne devienne, à son tour, successeur éventuel. On oublie qu'on vient de faire une modification importante et on permet une réforme par le biais d'un artifice. On dit qu'il suffira d'une simple disposition testamentaire pour supprimer la réserve à deux conditions qui sont cumulatives : la première c'est qu'il y ait une séparation de fait remontant à six mois, et la seconde, qu'on ait « réclamé » une résidence séparée.

Ici, chers collègues, je voudrais insister sur un point particulier. Il suffit qu'une réclamation soit introduite sans avoir obtenu des autorités judiciaires une résidence séparée pour arriver à cette situation incroyable : on pourra déposer une requête sur base de l'article 223 auprès du juge de paix ou introduire une action en référé, simplement sans même poursuivre l'action et puis, au moment du décès, la séparation de fait de six mois sera effective et suffira. Il suffira de faire la preuve que la demande a été introduite. Tel que le texte est libellé, il suffira d'avoir introduit une réclamation sans avoir justifié d'un grief quelconque à l'égard du conjoint qui pourrait être tout simplement un conjoint abandonné.

J'approuve l'instauration de la réserve, mais je désapprouve ceux qui veulent la faire disparaître dans de telles conditions. Cette portée du texte doit être mise en évidence et je me permets d'insister à cet égard, pour deux raisons qui sont complémentaires.

Tout d'abord, pour une raison de cohérence de la loi. Le législateur veut instaurer une réserve et, dans la logique de ce qu'il veut, il doit conserver aux mots leur signification. Par définition, une réserve constitue un élément qui ne peut être atteint. En plus, la réserve, selon la Cour de cassation, est une matière d'ordre public. Je vous livre la référence d'un arrêt de cassation du 8 mars 1934 : « Les lois qui instituent la réserve héréditaire sont d'ordre public. Elles ont un caractère impératif. Elles s'inspirent d'une bonne organisation sociale et touchent à l'ordre des familles. » Il y a contradiction entre, d'une part, créer une disposition d'ordre public et, d'autre part, permettre, par une simple disposition testamentaire, de la réduire à néant.

Je vois aussi une raison évidente d'équité à la suppression de ce texte. Si vous estimez que le conjoint survivant — ce que je crois — doit être un successeur privilégié, pour quelle raison donner la possibilité à l'un des conjoints de supprimer ce droit à l'égard d'une personne qui n'a peut-être commis aucune faute ?

Je laisse à chacun le soin de faire son choix. J'insiste, Monsieur le Président, pour qu'il soit procédé au vote nominatif pour que chacun ait l'occasion de se prononcer clairement sur ce point. (*Applaudissements sur les bancs libéraux.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, het gaat inderdaad om een belangrijke aangelegenheid en de Senaat moet in volle klaarheid een beslissing kunnen nemen.

Een eerste opmerking geldt de reserve. Wij gebruiken inderdaad steeds de term reserve. Het invoeren van een voorbehouden erfdeel ten voordele van de langstlevende echtgenoot vertoont niet alle aspecten van het voorbehouden erfdeel dat geldt voor de afstammelingen. Waarom ?

M. J. Wathelet. — 913 et 915bis, c'est la même chose !

De heer Cooreman. — Tijdens de algemene bespreking gisteren werd verwezen naar het feit dat bij de afstammelingen het bloed als regel geldt. De reserve — en de heer Henrion heeft er gisteren terecht op gewezen — wordt in dit ontwerp ingesteld op basis van de genegenheid die bestaat tussen echtgenoten. Het gaat hier dus niet over de band van het bloed tegenover de afstammelingen, zoals men dat vroeger zei. Om deze reden heeft men aan de langstlevende echtgenoot een aantal voordelen willen toekennen.

In de redenering van de beide indieners van de amendementen is er een gebrek aan logica. Zij erkennen de reserve in het voordeel van de gezinswoning, maar zij menen wel bezwaren te hebben nopens de reserve voor een bepaald gedeelte, de helft.

M. J. Wathelet. — J'ai voté l'alinéa 1er.

M. Cooreman. — C'est sans doute exact, Monsieur Wathelet, mais alors il faut être logique. Dès qu'on accepte la réserve en ce qui concerne la maison, on accepte également le principe de la réserve.

Van zodra men het beginsel van de reserve aanvaardt — en ik gebruik dit woord in de betekenis die wij er tijdens dit debat steeds hebben aan gegeven — rijst het probleem of men er wel of niet een einde kan aan maken.

Van waar komt dat probleem ? Het is ontstaan als gevolg van het feit dat de Kamer deze algemene reserve had ingevoerd en dat de Senaat in het in 1973 goedgekeurde ontwerp voorzag in de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden een einde te maken aan deze reserve zoals dat terecht ook onder bepaalde beperkte omstandigheden het geval was in de wet van 1896. De Kamer heeft een tekst goedgekeurd waarbij men veronderstelde dat wanneer echtgenoten een geding hadden ingespannen tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed, de kinderen, de afstammelingen, desgevallend de andere erfgenamen, deze procedure konden voortzetten na de dood van hun ouders. Dit betekent, met andere woorden, dat de kinderen een procedure tot echtscheiding na het overlijden konden voortzetten tegenover de vader of moeder binnen het kader van de reserve voor de burgerrechtelijke gevolgen.

Dit beginsel kon men in de Senaat niet aanvaarden. Zoals bepaalde sprekers gisteren hebben gezegd, kon de Senaat niet aanvaarden dat het proces *post mortem* kon worden voortgezet. Vandaar uit is men op zoek gegaan naar andere mogelijkheden. De Senaat aanvaardde wel het principe dat ingeval deze genegenheid niet meer bestond tussen echtgenoten, men deze reserve kon laten wegvallen. Men is gaan zoeken naar een ganse reeks van modellen en door verschillende collega's werden amendementen ingediend. Uiteindelijk, na een wekenlange beraadslaging waaraan talrijke collega's deelnamen — ik denk hier bijzonder aan de heren Lallemand en Lindemans die verschillende voorstellen hebben

geformuleerd —, zijn wij het eens geworden over de huidige tekst, die ongetwijfeld niet perfect is, evenmin als de wet in haar geheel. Zij vertoont zeker nog leemten en wij weten dat zij niet alle gevallen zal regelen.

Met de door de commissie voorgestelde tekst zal de reserve wegvallen wanneer volgende drie voorwaarden samen zijn vervuld : er moet een feitelijke scheiding van ten minste zes maanden zijn, de erflater moet bij testament zijn wil hebben geuit om de reserve te ontnemen en er moet bij de vrederechter of in kort geding bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, een afzonderlijke verblijfplaats zijn aangevraagd.

De wet kan natuurlijk niet alle gevallen volledig oplossen. Mocht echter deze paragraaf worden geschrapt, dan blijft de reserve bestaan, ook wanneer de echtscheiding is uitgesproken. De reserve kan dan alleen wegvallen, nadat het vonnis van de echtscheiding is overgeschreven in de akte van de burgerlijke stand, dus op het allerlaatste moment. Ook dit zou tot onbillijke toestanden aanleiding geven.

De commissie heeft tussen twee mogelijkheden gekozen en de minst slechte oplossing voorgesteld. Die oplossing is zeker niet ideaal, maar een scheiding is nooit een ideale oplossing.

Nadat wij in de commissie over dit probleem vele weken hebben gediscussieerd en alle aspecten hebben onderzocht, vragen wij dat de Senaat de door de commissie voorgestelde tekst zou aannemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Mevr. Herman.

Mevr. Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren Ministers, geachte collega's, ik verzet mij tegen het gebrek aan logica in de redenering van de verslaggever.

Ik heb duidelijk gesteld dat er redenen waren om geen reserve in « quotiteiten » in te voeren. Het hoofdelement in de rechtsconstructie die men de reserve noemt is echter dat een deel van de erfenis ontsnapt aan de wil van de erflater. Er bestaan geen tien soorten reserve, er is er maar één, die welke ontsnapt aan de wil van de erflater.

Met het systeem dat u wil invoeren bewijst u dat u een reserve tussen echtgenoten wil instellen maar er niet in gelooft.

Nu moet men niet beweren dat deze redenering ook gold voor de preferentiële goederen. Dat is helemaal iets anders. Daar gaat het om de gemeenschappelijke woning die het kader is van het gezin.

Bij feitelijke scheiding is er geen kader meer van het gezin en daarom moest men zich in de wet erover uitspreken onder welke omstandigheden men nog zou aannemen dat er bij feitelijke scheiding toch nog enigszins een gezinskader bestond voor de echtgenoot die in de gezinswoning was gebleven. Dat stond in de tekst van de Senaat.

Bij overlijden zou de discussie dan niet gaan over de gevoelens van twee personen, waarvan de ene is overleden, maar alleen over het feit of er materieel gezien nog een gezinskader is of niet.

Of men het wil of niet, nu zal, na een feitelijke scheiding van zes maanden en een testamentaire beschikking, wanneer de overblijvende echtgenoot gewoon opeist wat hem krachtens de wet zou toekomen, namelijk de reserve, een proces moeten worden gevoerd over zijn gevoelens jegens de overledene. De wet zal dus meebrengen dat er processen zullen komen tussen de overlevende echtgenoot en de kinderen over de gevoelens die de echtgenoten jegens elkaar hadden.

Aangezien de echtscheidingsprocedure, om het even welke fase zij heeft bereikt, volledig uitdooft als één van de echtgenoten overlijdt, is deze bepaling onlogisch. Zij zal enkel aanleiding geven tot een aantal processen waarmede niemand is gebaat en waarin de raadslieden van de familie van de overlevende echtgenoot enerzijds en van de kinderen anderzijds tegenover elkaar zullen staan. Familieprocessen zijn altijd spijtige processen. Dat wij hier nu een bepaling zouden goedkeuren waardoor deze processen zouden worden vermenigvuldigd, vind ik, ik herhaal het, immoreel. (*Applaus op de liberale banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cooreman. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren Ministers, geachte collega's, ik moet toch een kleine rechtzetting aanbrengen. Indien de rechtbank zich zal moeten uitspreken over de toepassing van deze paragraaf, zal zij zich niet uitspreken over de genegenheid tussen de echtgenoten maar zal zij enkel moeten nagaan of drie objectieve criteria aanwezig zijn, namelijk : ten eerste, is er een feitelijke scheiding sinds ten minste zes maanden ? Ten tweede, is de wil door de erflater in een testament uitgedrukt ? Hierbij zal zij dan wel moeten nagaan of het testament rechtsgeldig is. Ten derde, werd een afzonderlijk verblijf aangevraagd in een gerechtelijke akte, ofwel als eiser, ofwel op wedereis ?

De rechtbank kan enkel betwisten of één van deze drie objectieve gegevens aanwezig is en zal niet het proces voeren over de genegenheid tussen echtgenoten.

M. Lallemand. — Très juste.

M. le Président. — Le ministre désire-t-il ajouter quelque chose dans ce débat ?

M. Ph. Moureaux, Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — Non, Monsieur le Président, le rapporteur a répondu.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over paragraaf 3 van artikel 915bis van het Burgerlijk Wetboek.

Nous procédons au vote sur le paragraphe 3 de l'article 915bis du Code civil.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

127 membres sont présents.

127 leden zijn aanwezig.

105 votent oui.

105 stemmen ja.

22 votent non.

22 stemmen neen.

En conséquence, le paragraphe 3 est adopté.

Derhalve is paragraaf 3 aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Bataille, Belot, Bertrand, Bogaerts, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Canipel, Carpels, Claeys, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, Deconinck, Deleek, Delmotte, Mme De Loore-Raemaekers, M. Delpérée, Mme De Pauw-Devee, MM. De Rouck, Désir, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Dewulf, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, Dussart, Egelmeers, Férier, Flagthier, Geens, Gerits, Gijs, Mmes Gillet (Lucienne), Gooeyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (François), Mme Hanquet, MM. Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Jorissen, Kuylen, Lagasse, Lallemand, Lambiotte, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Maes, Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mmes Nauwelaerts-Thues, Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Paulus, Payfa, Peeters, Piot, Mme Planckaert-Staessens, M. Poulain, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Sweert, Toussaint (Théo), Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Van der Elst, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Spitael, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

M. Bascour, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Boey, Bril, Coen, Cuvelier, Daems, Decoster, D'Haeyer, Février, Gillet (Jean), Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Pede, Van den Broeck, Vanderpoorten, Vandersmissen, Waltniet et Wathelet (Jacques).

De Voorzitter. — De stemming door de Senaat uitgebracht, houdt de verwerping in van het amendement van Mevr. Herman c.s. en van het amendement van de heer Jacques Wathelet.

Le vote émis par le Sénat implique le rejet de l'amendement de Mme Herman et consorts, ainsi que de celui de M. Jacques Wathelet.

Mevrouw Herman, handhaaft u uw amendement bij paragraaf 4 ?

Mevr. Herman-Michielsens. — Ik trek dit amendement in, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Zijn er nog opmerkingen in verband met artikel 24 ? Zo neen, dan breng ik artikel 24 zoals geamendeerd door de rapporteur, in stemming.

— Aangenomen.

Adopté.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

De Voorzitter. — Wij zullen straks stemmen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous procéderons tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT AANPASSING VAN DE KINDERBIJSLAGREGELING VOOR WERKNEMERS AAN DE ARBEIDSDUURVERMINDERING EN AAN DE UITOEFENING VAN DEELTIJDSE ARBEID

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI VISANT A ADAPTER LE REGIME D'ALLOCATIONS FAMILIALES POUR TRAVAILLEURS SALARIES A LA REDUCTION DE LA DUREE DU TRAVAIL ET A L'EXERCICE DU TRAVAIL A TEMPS PARTIEL

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijslagregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid.

Nous abordons l'examen du projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vannieuwenhuyze, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, het thema « arbeidsduurvermindering » is in ons land de jongste jaren erg actueel geworden. Ook in het door de formateur van de regering-Martens I uitgewerkt sociaal-economisch programma was, zoals men weet, sprake van de geleidelijke invoering van de 36-urige werkweek; inmiddels werd die formule afgezwakt en het zogenaamde plan-De Wulf ingevoerd: ondernemingen die tegen het einde van 1980 een arbeidsweek van maximum 38 uur toepassen en hun personeelsbestand hebben opgevoerd ten opzichte van midden 1979, krijgen per gecreëerde arbeidsplaats een premie van 250 000 frank.

De tekst van de interprofessionele collectieve overeenkomst bepaalt eveneens voor de periode van 1 januari 1981 tot 31 december 1982 dat, waar de arbeidsduur 40 of 39 uur gemiddeld per week bedraagt, kan worden onderhandeld over een arbeidsduurvermindering naar een gemiddelde van 38 uur per week toe. Waar de arbeidsduur gemiddeld 38 uur per week of minder is, kan onderhandeld worden, rekening houdend met het bepaalde in artikel 1 van de overeenkomst, over :

— Ofwel een verhoging van de lonen met maximum 1 pct. per jaar;

— Ofwel een arbeidsduurvermindering met maximum 1 uur over twee jaar.

Anderzijds is er het recente regeerakkoord dat onder de specifieke maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid bepaalt, dat aan de hand van de adviezen van de Nationale Arbeidsraad, de verschillende wetgevingen, namelijk betreffende het arbeidsrecht, de sociale zekerheid, het statuut van het openbaar ambt, spoedig moeten worden aangepast om de deeltijdse arbeid te bevorderen.

Het voorgelegd wetsontwerp heeft dan ook tot doel enerzijds de kinderbijslagregeling voor de werknemers aan te passen aan de vermindering van de arbeidsduur en anderzijds deze volledig open te stellen voor degenen die deeltijdse arbeid verrichten. Tot deze regeling dienen gerekend te worden de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden en het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen.

Het wetsontwerp is geheel gebaseerd op de voorstellen en adviezen van de Nationale Arbeidsraad, het beheerscomité van de Rijksdienst voor Kinderbijslag en de Commissie Vrouwenarbeid. Voor deze adviezen verwijzen wij naar de bijlagen die aan ons verslag zijn toegevoegd.

Alleen al de vaststelling, dat de werknemer in het huidige systeem van arbeidsverdeling het recht op forfaitaire bijslag in de toekomst zou kunnen verliezen, vergde een aanpassing van de huidige wetgeving. Aldus was het nodig de huidige normen van 19 dagen in de vijfde week en 23 dagen in de zesde week per maand, vanaf welke de

maandelijkse forfaitaire bijslag wordt toegekend, aan te passen. Deze aanpassing houdt in dat voortaan de maandelijkse forfaitaire bijslag zal worden toegekend van zohaat 16 dagen of 80 uren per maand arbeid wordt gepresteerd.

Aan de hand van dit systeem zal forfait kunnen worden toegekend, ongeacht de wijze waarop de arbeid over de week is verdeeld en zou met name een oplossing worden bekomen voor de arbeid in ploegverband en voor de werknemer die slechts vier dagen per week arbeid verricht of slechts één op twee arbeidsdagen is tewerkgesteld.

Het is eveneens de bedoeling de kinderbijslagregeling beter toegankelijk te maken voor de uitoefening van de deeltijdse arbeid. Volgens de thans geldende wetgeving op kinderbijslag voor werknemers moet elke werkdag of daarmede gelijkgestelde dag, om een dagelijkse kinderbijslag toe te kennen, ten minste vier uren bedragen. Door die daggrens wordt aan sommige deeltijdse werknemers, die de progressieve vermindering van de wekelijkse arbeidstijd genieten, het voordeel van de kinderbijslag ontnomen. Derhalve wordt nu de daggrens op ten minste drie uren gesteld.

De bijkomende suggestie, om de bedragen van de vijfdaagse werkweek als basisbedragen in de wet op te nemen, werd aanvaard.

Al deze doelstellingen hebben een weerslag op veel gebieden en artikelen van de samengevoegde wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en de genoemde koninklijke besluiten, waarvan het hoe en het waarom in de memorie van toelichting werd opgenomen.

Alle basisbedragen in de wetgeving dienen gesteld met het oog op de vijfdaagse werkweek. Wanneer de maandelijkse arbeidsprestaties nu toch minder dan 16 dagen of 80 uren omvatten, wordt per arbeidsdag een dagelijkse kinderbijslag toegekend tegen de schaal die in de regeling vijfdaagse werkweek is bepaald. De bij artikelen 40, 44, 47, 50bis en 50ter vastgestelde bedragen worden aldus met 20 pct. opgevoerd.

De normen inzake de berekening van de hoofdelijke bijdragen dienen dezelfde wijzigingen te ondergaan.

Vermits de voorwaarden van het algemeen stelsel gunstiger worden dan de voorwaarden (80 uren verdeeld over ten minste 12 dagen en vier uren per dag) van het bijzonder stelsel van de werknemers-gezins-hoofd die deeltijdse arbeid verricht, kan dit stelsel en aldus artikel 42bis worden opgeheven.

Een volledig nieuw begrip van gelijkgestelde uren wordt ingevoegd : met werkelijk verrichte arbeidsuren worden gelijkgesteld de uren die gewoonlijk zouden worden verricht op de reeds bestaande gelijkgestelde dagen of werkloosheidsdagen.

Voor de niet-actieve werknemers (de zieke, invalide of door een ongeval getroffen werknemer, de overleden werknemer, de gepensioneerde werknemer, de weduwe van een werknemer, de verlaten echtgenote, de gedetineerde) of de gevallen waarin verder kinderbijslag wordt verleend bij inactiviteit en waarvoor een zekere loopbaan als werknemer onmiddellijk vóór de gebeurtenis wordt geëist — namelijk 120 of 150 dagen op 365 dagen recht gehad hebben op kinderbijslag — dient vervangen te worden door de voorwaarde « recht gehad hebben op zes maandelijkse forfaitaire bijslagen in de loop van de twaalf maanden die de gebeurtenis onmiddellijk voorafgaat », omdat niet meer zozeer aan arbeidsdagen als basis wordt gedacht. Deze optie vereist de aanpassing van de artikelen 55, 56, 56bis, 56quater, 57 en 57bis en van het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag aan de gedetineerden.

In de mogelijkheid wordt voorzien, om in behartigenswaardige gevallen, de duur van deze periode te verminderen.

Voor enkele extreme gevallen en om de noodzaak van nieuwe onderzoeken van dossiers te voorkomen, wordt het behoud van verworven rechten toegestaan.

Als krachtlijn is vooropgezet zoveel mogelijk de betalingen van de kinderbijslag op maandelijkse basis te laten geschieden. Daar de splitsing van de forfaitaire maandelijkse bijslag vrijwel onmogelijk wordt, zal slechts één instelling bevoegd zijn om deze bijslag in de loop van de maand toe te kennen. Tevens wordt bepaald dat, indien gebeurtenissen zich voordoen welke een invloed hebben op de betaling van de bijslag over een bepaalde maand, steeds gerefereerd wordt voor iedere gunstige wijziging naar de eerste dag van de maand, terwijl iedere nadelige wijziging alsmede de verandering van de bijslagtrekkende slechts uitwerking heeft met ingang van de volgende maand.

Artikel 59, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, bepaalt in welk stelsel de kinderbijslag is verschuldigd indien een persoon gelijktijdig werknemer en zelfstandige is. Aan de Koning wordt nu de bevoegdheid verleend om de criteria aan te passen aan de vermindering van de arbeidsduur en deze aldus af te stemmen op deze die van toepassing zijn in andere sectoren en tevens bijzondere regelingen te treffen voor zekere categorieën van werknemers. Ter aanvulling worden een aantal wettelijke interpretatieve regelen voorgesteld die de

toepassing van bedoeld artikel moeten vergemakkelijken en billijker maken : zij slaan op de inaanmerkingneming van gelijkgestelde dagen en werkloosheidsdagen alsmede op bijzondere bepalingen die de aanvaarding of de beëindiging van een gelijktijdige activiteit in de loop van een jaar regelen.

Tenslotte zullen de voorgestelde wijzigingen in deze wet in werking treden op de eerste dag van de derde maand na bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van artikel 19 dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 1979, wat moet toelaten enerzijds de reglementaire en administratieve maatregelen te treffen, noodzakelijk om de uitvoering van de nieuwe bepalingen mogelijk te maken en anderzijds de toepassing van artikel 59, vermits artikel 19 een aantal interpretatieve bepalingen bevat, vanaf 1 januari 1979 mogelijk te maken.

Tot daar de voornaamste maatregelen die in dit ontwerp aan de Senaat worden voorgesteld.

Bij de bespreking van het ontwerp in uw commissie, werd heel wat aandacht besteed aan de inhoud, de draagwijdte van de gewijzigde artikelen en de gevolgen hieraan verbonden voor de werknemers die recht hebben op kinderbijslag.

Zo was de meerderheid van de leden van oordeel dat ter gelegenheid van de aanpassing van de kinderbijslagregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en de deeltijdse arbeid, er geen grondige wijzigingen mochten worden aangebracht aan de, bij koninklijk besluit vastgelegde, bestaande bijzondere regelingen die van toepassing zijn voor bepaalde categorieën van werknemers, waaronder de voornaamste zijn : het onderwyzend personeel, de huisarbeiders, de handelsreizigers en vertegenwoordigers tewerkgesteld door verschillende werkgevers, de werknemers van de bouwrijverheid en de openbare werken, van de zeenijverheid voor het laden en lossen, stouwen en vervoeren van goederen in zeehavenplaatsen, de werknemers tewerkgesteld in de automatische vensterglasblazerijen, de chauffeurs van taxi's en taxibestelwagens, de schoregangers, artiesten, beroepsrenners en beroepsvoetballers.

Die afwijkingen betreffen inzonderheid de berekening van het aantal arbeidsdagen en het niet-toepassen van de regel van het forfait. De dagelijkse bedragen blijven echter onveranderd.

Zo werd bij de bespreking van de artikelen 9 en 12, door enkele leden een amendement ingediend met als voorwerp het behoud van deze bijzondere regelingen.

De minister ging met de ingediende amendementen akkoord en deelde de mening dat hier inderdaad niet overhaast te werk mocht worden gegaan. Hij nam zich wel voor, op korte termijn, het advies van de betrokken instanties hieromtrent te vragen. Daarna zouden bij koninklijk besluit de nodige maatregelen worden genomen.

Deze amendementen werden aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Voor de rest, hetzij de algemene bespreking hetzij de artikelsgewijze bespreking, verwijzen wij u naar het gedrukt verslag.

Het ontwerp van wet werd algemeen enthousiast onthaald. Verscheidene leden drukten hieromtrent hun voldoening uit. Het werd dan ook door de aanwezige leden met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Derhalve durven wij u vragen, Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, het u voorgelegde ontwerp bij eenparigheid van stemmen te willen aannemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Delpérée.

M. Delpérée. — Monsieur le Président, Messieurs les Ministres, chers collègues, je voudrais tout d'abord remercier et féliciter le rapporteur, M. Vannieuwenhuyze, pour son excellent rapport qui contient des précisions intéressantes et facilitera demain la tâche des praticiens du droit social.

S'il est banal de constater que notre société est en changement, il est moins banal de constater que le Sénat tient compte dans ses préoccupations quotidiennes des changements de la société, et plus spécialement des changements de la famille et de la vie du travail, pour adapter la législation sociale.

Tel est cependant le cas du projet de loi 567 qui vise à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel.

Sans doute, le texte présenté à votre approbation ne règle-t-il qu'un problème très limité mais ce projet est un pas dans la bonne direction. Il est clair que les changements réels que nous attendions en ce domaine débordent le cadre restreint de ce projet de loi. Ce sont tous les autres secteurs de la sécurité sociale des travailleurs salariés qui

devraient être, à notre sens, revus en fonction de l'exercice du travail à temps partiel. C'est pourquoi je déplore l'aspect fragmentaire et parcellaire du présent projet.

En effet, la situation du travail à temps partiel n'est pas réglée par ce texte en matière d'assurance-maladie et d'assurance-chômage. Or, dans ce dernier secteur qui ne relève pas de votre compétence, Monsieur le Ministre, des limitations importantes subsistent qui découragent les demandeurs d'emplois à recourir à cette formule.

Bien sûr, le gouvernement nous a promis une législation spécifique pour ces matières. Je suis persuadé cependant qu'une législation d'ensemble, valable pour tous les secteurs de la sécurité sociale, eût été préférable à une législation spécifique secteur par secteur. Ne serons-nous pas déjà appelés demain à amender cette loi que nous allons voter lorsqu'il s'agira d'examiner le problème du travail à temps réduit en matière de chômage et d'assurance-maladie ?

On répète, en effet, à tout propos que le chômage peut diminuer grâce au développement du travail à temps partiel. C'est vrai dans une certaine mesure et c'est la raison pour laquelle le FDF a déposé une proposition de loi portant sur l'ensemble du problème. Mais encore faut-il que ce travail à temps partiel soit encouragé par la législation. Or, ce n'est pas le cas. Non seulement la proposition de loi déposée par mon groupe est au frigo, mais la réglementation actuelle de l'assurance-chômage décourage le travail à temps partiel. Sait-on que la femme chômeuse qui accepte un travail à temps partiel est avisée, lorsqu'elle se présente au bureau de l'Onem, qu'elle ne recevra plus d'indemnités complètes de chômage le jour où elle perdra son travail à temps partiel ?

Malgré tous ces éléments, mon groupe votera positivement ce texte qui répond, je l'ai dit, à un élément de notre programme. Je dois cependant insister sur le fait que cette adhésion globale ne signifie pas pour autant que nous sommes pleinement d'accord sur chaque point du projet et je m'en explique par deux exemples.

C'est ainsi que le projet n'instaure pas le système de paiement généralisé d'une allocation forfaitaire. L'instauration de ce système, préconisée depuis des années, aurait en effet, aux yeux de certains dirigeants de parastataux, le tort de simplifier les formalités administratives et de permettre de remplacer un travail routinier et inutile par un travail productif.

Les partenaires sociaux, les dirigeants d'administrations paritaires préfèrent le conservatisme des méthodes et le gouvernement va s'incliner, comme il le fait habituellement en la matière depuis dix ans.

On relèvera aussi, en passant, que le haut patronat, qui est à la tête du combat contre l'octroi d'allocations familiales, tolère depuis des années, en tant que gérant de ces parastataux, des dépenses administratives inutiles. Certains font de grandes déclarations sur le scandale des dépenses administratives mais, en présence de cas concrets, ils se taisent et s'abstiennent.

Ma deuxième et dernière réflexion a trait au régime des prestations familiales des salariés par rapport au régime des travailleurs indépendants. Au moment où, pour répondre aux impératifs sociaux et économiques du travail à temps partiel, nous élargissons l'octroi du forfait mensuel dans le régime des salariés, nous rendons plus sensible la distorsion existant quant à l'allocation pour le premier enfant. En effet, le salarié travaillant à temps partiel touchera pour l'enfant de premier rang, une allocation mensuelle de 1 675 francs alors que l'indépendant continuera à toucher 480 francs. Dans mon groupe, on ne prétend pas au monopole de la défense d'une catégorie de travailleurs, mais nous songeons à établir la justice sociale pour tous. Or, nous constatons que nous sommes loin de compte.

Pour terminer, je voudrais attirer votre attention sur une réflexion du ministre reprise dans le rapport et qui rejoint une pensée que nous avons déjà exprimée en matière de durée du travail, où certains grands patrons font preuve d'un immobilisme excessif. Le ministre a déclaré textuellement : « Ce projet doit surtout être considéré dans la perspective de l'évolution qui se produira probablement au cours des prochaines années. Il n'est pas exclu, en effet, que les époux préfèrent tous deux un travail à temps partiel. »

Ce n'est évidemment qu'une solution parmi d'autres à la crise de l'emploi, au problème du chômage et des revenus. Pourquoi, sur une base volontaire, ne pas encourager cette forme de redistribution du travail disponible ?

C'est compte tenu de ces éléments, de ces réserves et de ce contexte que mon groupe votera le présent projet de loi. (*Applaudissements sur de nombreux bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Deconinck.

De heer Deconinck. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, omdat ik het steeds meer verantwoord vind, durf ik

nogmaals aandringen op een ernstige coördinatie van de wet van 4 augustus 1930, inzake kinderbijslag. Ten gronde gaat het om de eenvoud en de duidelijkheid van de teksten, speciaal ten dienste van niet-juridisch geschoolde gebruikers ervan. Bovendien blijkt het, althans voortgaande op zijn uitgebracht advies, dat zelfs de Raad van State bepaalde moeilijkheden had bij de studie van de tekst. Ik meen dit te mogen ontwaren in zijn opmerking omtrent artikel 1, waar hij verwijst naar artikel 33, 2°, tweede lid, c, daar waar het in rechte moet zijn zoals in de goedgekeurde tekst : artikel 33, tweede lid, 2°, c. Ik ontwaar dit ook in zijn betekenisvolle zinsnede : in de korte tijd die hem is gelaten, is het de Raad van State niet mogelijk geweest een passend tekstvoorstel voor artikel 77 te formuleren.

De heer Boey, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Verder ook in zijn opmerking : binnen de korte tijd die hem gelaten is, heeft de Raad van State niet kunnen nagaan of niet nog andere artikelen van de desbetreffende wetgeving aanpassing behoeven.

Bovendien zijn wij volgens decreet verplicht de terminologie aan te passen aan het sociaalrechtelijk woordenboek van de Benelux Economische Unie.

Tenslotte bevat de wet van 4 augustus 1930 een reeks artikelen, die werkelijk buiten dienst zijn gesteld.

Het ontwerp van wet zelf dat in bespreking is moest naar mijn mening ook vergezeld zijn geweest van een bepaling strekkende tot afschaffing van : het koninklijk besluit van 27 augustus 1957 betreffende het recht op kinderbijslag voor werknemers die werken volgens het vijfdaagsregime; het koninklijk besluit van 23 maart 1979 betreffende het recht op kinderbijslag voor artiesten; het koninklijk besluit van 17 december 1963 betreffende de kinderbijslag voor werknemers die werken gedurende minder dan vijf dagen per week, maar méér dan acht uur per dag.

Ik betreurt dat het recht op voortgezette bijslag, zoals bepaald in artikel 55, ten gunste van kinderen die verlaten werden, niet werd verruimd, en dat in dit ontwerp evenmin een verschuiving van de werkelijke studietijd van studenten in het muziekonderwijs werd ingeschreven waarop artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 december 1975 betrekking heeft.

Omtrent het ontwerp in bespreking durf ik wel enkele opmerkingen maken.

In verband met artikel 1 vraag ik mij af of artikel 33bis van de wet nog een reden van bestaan heeft. Het voorziet in adviesraden bij de RKW, voor de sectoren Horeca, thuiswerkers, handelsreizigers en werknemers in dienst van verschillende werkgevers.

Artikel 40 van de huidige wet verwijst naar artikel 18. Dit artikel 18 bedoelt de Staat en de provincie, maar het verwijst niet naar artikel 32 dat in de oprichting voorziet van een speciale kas voor gemeenten, ondergeschikte besturen en andere openbare diensten.

Vergt artikel 40 geen aanpassing om ook artikel 32 te omvatten ?

Artikel 16 van het ontwerp wijzigd artikel 56, 4°, van de basiswet. Zoals artikel 56, 4°, nu luidt, heeft het belangstelling voor de weduwe van een gepensioneerde arbeider. De voorgestelde tekst breidt die belangstelling uit tot de weduwe van een werknemer of van een gepensioneerde werknemer. Wil de geachte Minister mededelen waarom dit artikel ook toepasselijk wordt gemaakt op de weduwe die haar man verlaat, vooraleer hij gepensioneerde was ? Deze situatie is toch geregeld door het recht op wezenuitkering ? En wat met de rechten van het kind dat geboren wordt binnen de 300 dagen die volgen op het overlijden van de echtgenoot ?

De artikelen 2 en 6 van het ontwerp verhogen het dagelijks bedrag van de uitkering, maar niet het maandelijks bedrag, met indexaanpassing vanzelfsprekend. Weliswaar blijft de maandelijks forfaitaire uitkering hoger dan zestienmaal de dagelijkse uitkering.

Artikel 76bis bindt alle uitkeringen aan index 127. Blijven de bedragen in het ontwerp, namelijk de dagelijkse uitkering, en deze bepaald in de wet, namelijk de maandelijks forfaitaire uitkeringen aan dit indexniveau gekoppeld ?

De socialistische fractie zal het ontwerp goedkeuren. Het brengt nieuwe rechtgebieden binnen het toepassingsveld van de wet en het verhoogt een bestaand recht, ondanks de benarde financiële situatie van het regime van de sociale zekerheid. Het vereenvoudigt weliswaar niet de administratieve formaliteiten, noch voor de werkgevers noch voor de rechthebbenden, omdat de structuren van het regime ongewijzigd behouden blijven. Het betekent echter — en dat is voor de Vlaamse socialistische hoofddrengen — een stap vooruit in de richting van de erkenning van het onvoorwaardelijk recht op uitkering, alleen wegens de aanwezigheid van het kind. Dat blijft het uiteindelijke doel,

al dan niet binnen de regimes van sociale zekerheid, want het kind mag niet het slachtoffer worden van het sociale of morele gedrag van zijn ouders. In feite en in rechte zijn wij niet zover meer weg van het veralgemeende recht op kinderbijslag.

Voor onze commissie voor de Sociale Aangelegenheden zou het buitengewoon leerrijk zijn via de minister een studie te mogen krijgen van omstandigheden en voorwaarden die vandaag nog een beletsel zijn voor de uitkering van de maandelijks forfaitaire bijslag. Aan de hand hiervan zou het mogelijk zijn attentie te geven aan de resterende bijsturing van de wet om tot die veralgemening te komen, en aan de vereenvoudiging van structuren en formaliteiten. De klachten over de zware administratie van werkgeverszijde en over de soms lange wachtduur vanwege de rechthebbenden zijn immers niet ongegrond. Naar onze mening is het moment gekomen om daarvan werk te maken.

De gevraagde verslaggeving kan deel zijn van het eerstvolgend driejaarlijks verslag dat moet worden opgesteld volgens artikel 174 van de wet.

Het 137e Boek van het Rekenhof wijdt 28 bladzijden Nederlandse tekst aan de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, namelijk van bladzijde 261 tot 289. Ik citeer hier slechts één zinsnede, die voorkomt op bladzijde 265 :

« In het kader van een gezond beheer rijst dan ook de vraag of het niet aangewezen is een grondige hervorming van heel het stelsel van de gezinsbijslag te overwegen, in de zin van een rationalisatie of zelfs een eenmaking van de administratieve structuur. »

Mijnheer de Minister, ik zou de heer Delpérée willen bijvallen in zijn pleidooi voor de gelijkschakeling van het recht op kinderbijslag voor het eerste kind, hoewel ik weet dat deze materie tot de bevoegdheid van de minister van Middenstand behoort. De vraag die ik tot u richt, heeft niet direct te maken met het voorliggend ontwerp. Zij is echter van groot belang voor ons, bewoners van een zeer achterlijke streek.

Op het ogenblik kunnen de kinderen van grensarbeiders die hun hele loopbaan in Noord-Frankrijk hebben doorgebracht, bij het overlijden van hun vader of moeder geen aanspraak maken op een wezenvergoeding in België, terwijl de gezinsbijslagen voor grensarbeiders door de Rijkskas voor Werknemerspensionen wel worden uitbetaald, zij het in samenspraak met de Franse *Caisse d'Allocations familiales*. Het is onaanvaardbaar onsociale toestanden te creëren door de kinderen van een man of een vrouw die slechts een zeer klein loon verdient in het buitenland, in België het recht te ontfangen op wezenbijslag.

Verontschuldig mij voor deze kleine opmerking die niets met de grond van de zaak te maken heeft, maar waarvoor ik toch uw aandacht vraag. Ik vertrouw erop dat u er uw volle aandacht zult aan besteden. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Mayence.

Mme Mayence-Goossens. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, je voudrais tout d'abord relever le caractère positif de cette loi.

Elle constitue sans conteste un premier pas, timide sans doute, dans la voie de la simplification administrative du régime des allocations familiales.

Toutefois, il convient de déplorer la persistance de multiples régimes d'octroi. Mais il y a plus grave encore : le fait que tous les enfants ne sont pas mis sur pied d'égalité et qu'en outre, les différences existantes ne sont pas fonction des revenus des parents. Ainsi, le montant de l'allocation familiale du premier enfant des travailleurs indépendants est de 462 francs par mois et celui des travailleurs salariés de 1585 francs par mois.

La femme isolée avec un enfant verra ses allocations familiales fluctuer. Elle touchera 4918 francs par mois si elle est veuve; 1585 francs si elle est travailleuse salariée; 1585 francs, et ce pendant un an, si elle est mère non salariée abandonnée par son mari; enfin, 362 francs par mois si elle est mère célibataire n'atteignant pas le minimum vital.

Les commentaires sont-ils encore nécessaires, Monsieur le Ministre ? Je pourrais m'étendre beaucoup plus longuement sur l'inadéquation du système, mais je me réserve de revenir sur le sujet lors d'une prochaine intervention.

Je constate toutefois avec plaisir que le projet en cause rend justice, en partie du moins, au travail à temps partiel.

En attendant de trouver des solutions efficaces pour réduire le nombre inquiétant de chômeurs, il convient de ne négliger aucune mesure susceptible de partager le marché du travail. Un grand nombre de femmes, comme d'hommes d'ailleurs, acceptent un travail à temps partiel, même si celui-ci signifie une réduction de revenus. Pour beaucoup, c'est une solution qui permet de concilier une vie professionnelle avec une vie familiale.

Je ne pense pas, comme certains le prétendent, que l'on puisse parler de régression sociale, lorsqu'une femme choisit librement, plutôt que la réussite d'une vie professionnelle, d'élever elle-même ses enfants.

A cet égard, les mesures contenues dans ce projet constituent une étape appréciable. Mais ne faudrait-il pas permettre qu'un congé parental d'éducation soit comptabilisé dans les années de pension de la mère ? Ne serait-ce pas plus rationnel que le maintien d'une différence d'âge entre l'homme et la femme pour l'attribution de la retraite ?

N'est-il pas temps de repenser nombre de notions, en dehors de tout slogan, afin de permettre à chacun d'accéder à une vie harmonieuse, choisie en toute liberté et en toute responsabilité ?

Nous attendons, dès lors, avec intérêt le complément législatif nécessaire afin que justice soit rendue au travail à temps partiel et ce en toute équité pour tous. (*Applaudissements sur de nombreux bancs.*)

M. le Président. — La parole est à M. Dhoore, ministre.

M. Dhoore, Ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique. — Monsieur le Président, c'est avec une immense satisfaction que je ferai avec Mme Mayence le pas qu'elle qualifie de timide. (*Sourires sur de nombreux bancs.*) Je considère, quant à moi, qu'il s'agit d'un pas important dans la bonne voie, une fois n'est pas coutume.

Je suis heureux de constater que l'assemblée s'apprête à voter unanimement ce projet de loi. Certes, diverses questions restent ouvertes tant en ce qui concerne les indépendants que le secteur des travailleurs salariés; Mme Mayence et MM. Delpérée et Deconinck en ont parlé.

En commission, j'ai déclaré que, si Dieu prête vie au gouvernement, je compte lui présenter bientôt, c'est-à-dire d'ici quelques mois, une note de base permettant de voir plus clairement dans quelle mesure il convient d'adapter davantage encore le règlement actuel. Sans doute serait-il bon de faire notamment appel aux services de M. Deconinck qui est certainement un des grands spécialistes en la matière.

Dès lors, vous me dispenserez de répondre maintenant aux questions très techniques qui m'ont été posées. Je vous avoue honnêtement qu'il m'est indispensable de consulter mes experts.

Je partage l'opinion de M. Delpérée qui estime que ce projet est particulièrement important parce qu'il reflète un changement de société. A l'avenir, il faudra notamment répartir autrement le volume de travail disponible. A cet effet, le régime de travail à temps partiel me paraît une des possibilités. A l'intérieur des familles, la répartition des tâches entre les deux époux se fera aussi autrement; c'est là encore un changement.

M. Leemans reprend la présidence de l'assemblée

Op mijn beurt feliciteer ik de rapporteur, want het gaat over een ingewikkelde materie. Iedereen die dit verslag grondig onderzoekt zal er zich rekenschap van geven. Ik geef grif toe dat ikzelf niet in staat zou zijn op dezelfde technische manier deze materie te behandelen.

Zeer bondig wil ik de volgende informatie geven. De uitvoeringsbesluiten betreffende dit ontwerp zijn reeds in ontwerpvorm klaar. Het zijn er 20. Dit betekent dat deze materie niet zo onbelangrijk is. Ze werden voor advies overgezonden aan het beheerscomité van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers. Na de goedkeuring van het ontwerp in zijn geheel door de beide Kamers, kunnen zeer spoedig de uitvoeringsbesluiten worden uitgevaardigd.

Mijn collega van Arbeid en Tewerkstelling en de minister van Pensioenen zijn druk bezig met de voorbereiding van de nodige maatregelen voor de aanpassing van het sociaal statuut inzake de deeltijdse arbeid wat hun sector of hun regelingen betreft.

Ook mijn taak is nog niet af. De regeling van de arbeidsongevallen en beroepsziekten is klaar en vraagt geen verder optreden noch van de wetgever, noch van de uitvoerende macht. Voor de ziekteverzekering en de vakantieregeling valt er nog wel het een en het ander te doen. Het ontwerp betreffende de ziekteverzekering is klaar en zal heel binnenkort aan het Parlement kunnen worden overzonden. Wat de vakantie-regeling betreft — en dit is ook een moeilijke materie —, heb ik nu pas het advies van de Nationale Arbeidsraad ontvangen. Mijn diensten bestuderen deze regeling zodat wij binnenkort zullen kunnen zeggen of deze aanpassing bij wet of bij koninklijk besluit zal gebeuren.

Dames en Heren, zoals de verslaggever nodig ik u uit dit ontwerp unaniem goed te keuren. Ik ben ervan overtuigd dat het een stap is in de goede richting. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission.

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

Aux articles 10, 11 et 21 M. Dussart avait présenté les amendements que voici :

1. Artikel 10 :

In artikel 50bis voorgesteld door dit artikel, het getal 4 455 te vervangen door 5 350.

1. Article 10 :

A l'article 50bis proposé par cet article, remplacer le montant de 4 455 francs par 5 350 francs.

2. Artikel 11 :

In artikel 50ter voorgesteld door dit artikel, de getallen 2 382, 3 119, 3 181 en 3 204 respectievelijk te vervangen door 2 850, 3 750, 3 800 en 3 850.

2. Article 11 :

A l'article 50ter proposé par cet article, remplacer les montants de 2 382, 3 119, 3 181 et 3 204 francs respectivement par 2 850, 3 750, 3 800 et 3 850 francs.

3. Artikel 21 :

Dit artikel te doen vervallen.

3. Article 21 :

Supprimer cet article.

Je signale au Sénat que ces amendements sont retirés par leur auteur.

Ik deel aan de Senaat mede dat deze amendementen door de indiener zijn ingetrokken.

Artikel 1 luidt :

Artikel 1. Artikel 33, tweede lid, 2°, c, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 65 van 10 november 1967, wordt opgeheven.

Article 1er. L'article 33, alinéa 2, 2°, c, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, modifié par l'arrêté royal n° 65 du 10 novembre 1967, est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Artikel 40 van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 27 december 1973, en het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De kinderbijslagfondsen alsook de in artikel 18 bedoelde overheden en openbare instellingen verlenen ten behoeve van de rechtgevendende kinderen een dagelijkse bijslag van :

1. 68 frank voor het eerste kind;
2. 109 frank voor het tweede kind;
3. 150 frank voor het derde kind;
4. 152 frank voor het vierde kind;
5. 154 frank voor het vijfde kind en voor elk volgende kind. »

Art. 2. L'article 40 des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal du 27 décembre 1973 et l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Les caisses de compensation pour allocations familiales ainsi que les autorités et établissements publics visés à l'article 18 accordent aux enfants bénéficiaires une allocation journalière de :

1. 68 francs pour le premier enfant;
2. 109 francs pour le deuxième enfant;
3. 150 francs pour le troisième enfant;
4. 152 francs pour le quatrième enfant;
5. 154 francs pour le cinquième enfant et pour chacun des enfants suivants. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. In artikel 41 van dezelfde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. Het eerste lid, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De kinderbijslag wordt verleend voor elke werkelijke arbeidsdag van ten minste drie uren. »

2. Een lid luidend als volgt wordt ingevoegd tussen het tweede en derde lid :

« Met werkelijk verrichte arbeidsuren worden gelijkgesteld de uren die gewoonlijk zouden worden verricht op de dagen die luidens het tweede lid aanleiding geven tot gelijkstelling. »

3. Het derde lid, gewijzigd bij de wet van 27 maart 1951, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De kinderbijslag over de in het tweede en derde lid gelijkgestelde dagen en uren is verschuldigd door de kinderbijslaginstelling, de overheid of de openbare instelling die laatst bevoegd was kinderbijslag uit te keren krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van de kinderbijslag aan gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Art. 3. A l'article 41 des mêmes lois, sont apportées les modifications suivantes :

1. L'alinéa 1er, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Les allocations familiales sont attribuées pour chaque journée de travail effectivement prestée de trois heures au moins. »

2. Un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

« Sont assimilées à des heures de travail effectivement fournies les heures qui seraient habituellement prestées au cours des jours qui donnent lieu à assimilation conformément à l'alinéa 2. »

3. L'alinéa 3, modifié par la loi du 27 mars 1951 est remplacé par la disposition suivante :

« Les allocations familiales pour les jours et les heures assimilés en vertu des alinéas 2 et 3 sont dues par l'organisme d'allocations familiales, par l'autorité ou par l'établissement public qui était compétent pour accorder, en dernier lieu, les allocations familiales en vertu des présentes lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Artikel 42, van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 7 van 18 april 1967, bij het koninklijk besluit van 27 december 1973 en het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Wanneer in de loop van één maand het aantal door een werknemer werkelijk verrichte arbeidsdagen ten minste zestien of het aantal werkelijk verrichte arbeidsuren ten minste tachtig bedraagt, wordt de dagelijkse bijslag vervangen door een forfaitaire maandelijkse bijslag van :

1. 1 436 frank voor het eerste kind;
2. 2 278 frank voor het tweede kind;
3. 3 119 frank voor het derde kind;
4. 3 181 frank voor het vierde kind;
5. 3 204 frank voor het vijfde kind en voor elk volgende kind.

Voor de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met de bij artikel 41, tweede en derde lid, met werkelijke arbeidsdagen en werkelijke arbeidsuren, gelijkgestelde dagen en uren.

De Koning bepaalt de regelen volgens dewelke de kinderbijslag is verschuldigd door de kinderbijslaginstellingen, de overheid of de openbare instellingen.

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de in het eerste lid vermelde normen wijzigen. »

Art. 4. L'article 42 des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 7 du 18 avril 1967, l'arrêté royal du 27 décembre 1973 et l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Lorsque, au cours d'un mois, le nombre de journées de travail effectivement fournies par un travailleur s'élève à seize au moins ou lorsque le nombre d'heures de travail effectivement fournies s'élève à

quatre-vingts au moins, l'allocation journalière est remplacée par une allocation forfaitaire mensuelle de :

1. 1 436 francs pour le premier enfant;
2. 2 278 francs pour le deuxième enfant;
3. 3 119 francs pour le troisième enfant;
4. 3 181 francs pour le quatrième enfant;
5. 3 204 francs pour le cinquième enfant et pour chacun des enfants suivants.

Pour l'application de cet article, il est tenu compte des journées et heures assimilées aux journées et aux heures de travail effectivement fournies, visées à l'article 41, alinéas 2 et 3.

Le Roi détermine les règles suivant lesquelles les allocations familiales sont dues par les organismes d'allocations familiales, par l'autorité ou par les établissements publics.

Le Roi peut, par un arrêté délibéré en Conseil des Ministres, modifier les normes mentionnées au 1er alinéa. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Artikel 42bis, van dezelfde wetten, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 30 van 29 juni 1967 en gewijzigd bij de wet van 4 juli 1969, wordt opgeheven.

Art. 5. L'article 42bis des mêmes lois, inséré par l'arrêté royal n° 30 du 29 juin 1967 et modifié par la loi du 4 juillet 1969, est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. In artikel 44 van dezelfde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. Het eerste lid, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De bij de artikelen 40, 50bis en 50ter bepaalde bedragen van de dagelijkse kinderbijslag worden verhoogd met een leeftijdsbijslag van :

- 1° 13 frank voor een kind van 6 jaar tot 10 jaar oud;
- 2° 23 frank voor een kind van meer dan 10 jaar tot 14 jaar oud;
- 3° 37 frank voor een kind van meer dan 14 jaar oud. »

2. Het derde lid wordt opgeheven.

Art. 6. A l'article 44 des mêmes lois, sont apportées les modifications suivantes :

1. L'alinéa 1er, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Les taux d'allocations familiales journalières fixés par les articles, 40, 50bis et 50ter sont majorés d'un supplément d'âge de :

- 1° 13 francs pour un enfant âgé de 6 à 10 ans;
- 2° 23 francs pour un enfant âgé de plus de 10 ans à 14 ans;
- 3° 37 francs pour un enfant âgé de plus de 14 ans. »

2. L'alinéa 3 est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. Artikel 47, eerste lid, van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 23 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De bij de artikelen 40, 42, 50bis en 50ter bepaalde bedragen van de kinderbijslag worden, buiten de eventuele in artikel 44 bepaalde leeftijdsbijslag, ten behoeve van ieder minder-valide kind van minder dan 25 jaar verhoogd met een bijkomende bijslag van 251 frank per dag of 5 218 frank per maand. »

Art. 7. L'article 47, alinéa 1er, des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« En sus de l'éventuel supplément d'âge prévu à l'article 44, les taux des allocations familiales fixés par les articles 40, 42, 50bis et 50ter sont majorés, pour chaque enfant handicapé âgé de moins de 25 ans, d'une allocation supplémentaire de 251 francs par jour ou 5 218 francs par mois. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. Artikel 48 van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 oktober 1960 en de wet van 4 juli 1969, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Wanneer het recht op de kinderbijslag ten gunste van een kind ontstaat in de loop van een maand, wordt het geacht verworven te zijn van de eerste dag van die maand; wanneer hetzelfde recht een einde neemt in de loop van een maand wordt het geacht verloren te zijn op het einde van die maand.

Iedere gebeurtenis die aanleiding geeft in de loop van een maand tot de toekenning van een hoger bedrag aan kinderbijslag, heeft uitwerking de eerste dag van die maand; iedere gebeurtenis die aanleiding geeft in de loop van een maand tot de toekenning van een lager bedrag aan kinderbijslag, heeft uitwerking de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de gebeurtenis plaats had.

Indien het aantal kinderen waarvoor een rechthebbende recht heeft op kinderbijslag met een eenheid vermindert, wordt het totale bedrag aan kinderbijslag dat aan de werknemer toekomt, verminderd ten belope van de kinderbijslag verschuldigd in hoofde van het jongste kind. »

Art. 8. L'article 48 des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal du 25 octobre 1960 et par la loi du 4 juillet 1969, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Lorsque le droit au bénéfice des allocations familiales naît en faveur d'un enfant dans le courant d'un mois, il est censé être acquis dès le premier jour de ce mois; lorsque ce droit s'éteint dans le courant d'un mois, il est censé ne se perdre qu'à la fin de ce mois.

Tout événement donnant lieu, au cours d'un mois, à l'octroi d'allocations familiales d'un montant plus élevé produit ses effets le premier jour de ce mois; tout événement donnant lieu, au cours d'un mois, à l'octroi d'allocations familiales d'un montant moins élevé produit ses effets le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel cet événement est survenu.

Lorsque le nombre des enfants en faveur desquels un attributaire ouvre le droit aux allocations familiales diminue d'une unité, la somme totale des allocations familiales revenant au travailleur est réduite à concurrence de l'allocation due au profit de celui des enfants qui est le moins âgé. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. Artikel 50 van dezelfde wetten wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De Koning kan voor bepaalde categorieën van werknemers :

1. De in artikel 41, eerste lid, bepaalde duur van een arbeidsdag verminderen;

2. Bijzondere regelen bepalen voor de vaststelling van het aantal in aanmerking te nemen arbeidsdagen;

3. Bijzondere regelen bepalen voor de berekening van het bedrag van de kinderbijslag. »

Art. 9. L'article 50 des mêmes lois est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le Roi peut, pour certaines catégories de travailleurs :

1. Réduire la durée de la journée de travail fixée à l'article 41, alinéa 1er;

2. Prévoir des règles spéciales pour la fixation du nombre de journées de travail à prendre en considération;

3. Prévoir des règles spéciales pour le calcul du montant des allocations familiales. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. Artikel 50bis van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De kinderbijslag ten behoeve van een bij artikel 56bis, § 1, bedoelde wees bedraagt 214 frank per dag of 4 455 frank per maand. »

Art. 10. L'article 50bis des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Les allocations familiales dont bénéficie l'orphelin visé à l'article 56bis, § 1er, s'élèvent à 214 francs par jour ou 4 455 francs par mois. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Artikel 50ter van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 27 december 1973 en het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« De kinderbijslag ten behoeve van de rechtgevendende kinderen van een bij artikel 56, § 2, bedoelde arbeidsongeschikte werknemer bedraagt :

1. 114 frank per dag of 2 382 frank per maand voor het eerste kind en voor het tweede kind;
2. 150 frank per dag of 3 119 frank per maand voor het derde kind;
3. 152 frank per dag of 3 181 frank per maand voor het vierde kind;
4. 154 frank per dag of 3 204 frank per maand voor het vijfde kind en voor elk volgende kind. »

Art. 11. L'article 50ter des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal du 27 décembre 1973 et l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Les allocations familiales dont bénéficient les enfants d'un travailleur inapte visé à l'article 56, § 2, s'élèvent à :

1. 114 francs par jour ou 2 382 francs par mois pour le premier enfant et pour le deuxième enfant;
2. 150 francs par jour ou 3 119 francs par mois pour le troisième enfant;
3. 152 francs par jour ou 3 181 francs par mois pour le quatrième enfant;
4. 154 francs par jour ou 3 204 francs par mois pour le cinquième enfant et pour chaque enfant suivant. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. Een artikel 50septies, luidend als volgt, wordt ingevoegd in dezelfde wetten :

« Onverminderd de bestaande bijzondere regelingen voor sommige categorieën van werknemers mag over een bepaalde maand niet meer worden uitbetaald dan het bedrag van de maandelijkse forfaitaire bijlagen voorzien in de artikelen 42, eerste lid, 44, tweede lid, 47, 50bis of 50ter. »

Art. 12. Un article 50septies rédigé comme suit, est inséré dans les mêmes lois :

« Sans préjudice des règles particulières existantes pour certaines catégories de travailleurs, il ne peut être payé, pour un mois déterminé, plus que le montant des allocations mensuelles prévues aux articles 42, alinéa 1er, 44, alinéa 2, 47, 50bis ou 50ter. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. Artikel 55, vierde lid, van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De man moet in de loop van de twaalf maanden die het tijdstip van de verlating onmiddellijk voorafgaan, de voorwaarden vervuld hebben om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijlagen, krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Art. 13. L'article 55, alinéa 4, des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« L'époux doit avoir satisfait aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles, en vertu des présentes lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs, au cours des douze mois précédant immédiatement la date de l'abandon. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. In artikel 56 van dezelfde wetten, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. § 1, 3°, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 3° De niet onder 1° en 2° bedoelde zieke werknemer, die ten minste 66 pct. arbeidsongeschikt is en die in de loop van de twaalf

maanden die het tijdstip van de arbeidsongeschiktheid van ten minste 66 pct. onmiddellijk voorafgaan, de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijlagen, krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen »;

2° § 2, eerste lid, 4°, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De niet onder 1°, 2° of 3° bedoelde werknemer, die ten minste 66 pct. arbeidsongeschikt was vooraleer hij werkelijk een beroepsbedrijvigheid begon uit te oefenen, indien hij in de loop van een periode van twaalf maanden de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijlagen, krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Art. 14. A l'article 56 des mêmes lois, sont apportées les modifications suivantes :

1. Le § 1er, 3°, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« 3° Le travailleur malade non visé sous le 1° ou le 2°, atteint d'une incapacité de travail de 66 p.c. au moins et qui au cours des douze mois précédant immédiatement l'incapacité de travail de 66 p.c. au moins a satisfait aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles, en vertu des présentes lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs »;

2. Le § 2, 1er alinéa, 4°, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978 est remplacé par la disposition suivante :

« Le travailleur non visé sous le 1°, le 2° ou le 3°, qui était atteint d'une incapacité de travail de 66 p.c. au moins avant d'avoir commencé effectivement à exercer une activité professionnelle, s'il a satisfait au cours d'une période de douze mois aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles en vertu de ces lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 15. Artikel 56bis, § 1, van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 1. Is tegen de bij artikel 50bis bepaalde bedragen op de kinderbijslag gerechtigd de wees, indien op het ogenblik van het overlijden van één van de ouders, de loontrekkende vader of moeder in de loop van de twaalf maanden die onmiddellijk het overlijden voorafgaan, de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijlagen, krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Art. 15. L'article 56bis, § 1er, des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Est attributaire d'allocations familiales aux taux prévus à l'article 50bis, l'orphelin si, au moment du décès de l'un de ses parents, le père salarié ou la mère salariée a satisfait aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles en vertu de ces lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs, au cours des douze mois précédant immédiatement le décès. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. Artikel 56quater, eerste lid, van dezelfde wetten, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De weduwe van een werknemer of van een gepensioneerde werknemer verwerft kinderbijslag ten behoeve van de kinderen die op het

ogenblik van het overlijden van haar echtgenoot deel uitmaken van het gezin en er blijven deel van uitmaken indien zij een overlevingsuitkering geniet en haar echtgenoot in de loop van de twaalf maanden die het overlijden onmiddellijk voorafgaan de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijks forfaitaire bijlagen krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werknemers. »

Art. 16. L'article 56quater, alinéa 1er, des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« La veuve d'un travailleur ou d'un travailleur pensionné est attributaire d'allocations familiales pour les enfants qui, au moment du décès de son mari, font partie du ménage et continuent à en faire partie, si elle bénéficie d'une prestation de survie et si son mari a satisfait aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles en vertu des présentes lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs, au cours des douze mois précédant immédiatement son décès. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Artikel 57, tweede lid, van dezelfde wetten, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bovendien moet de pensioengerechtigde in de loop van de twaalf maanden die zijn pensionering onmiddellijk voorafgaan de voorwaarden vervuld hebben om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijks forfaitaire bijlagen krachtens deze wetten, het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers) of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Art. 17. L'article 57, alinéa 2, des mêmes lois, inséré par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« Le bénéficiaire de pension doit en outre avoir satisfait aux conditions pour prétendre à au moins six allocations forfaitaires mensuelles en vertu des présentes lois, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés) ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs, au cours des douze mois précédant immédiatement sa mise à la pension. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. Artikel 57bis van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978 wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« De Koning bepaalt de periodes welke voor de toepassing van de artikelen 55, vierde lid, 56, § 1, 3°, en § 2, eerste lid, 4°, 56bis, § 1, 56quater, eerste lid, of 57, tweede lid, worden gelijkgesteld met de periodes waarover de werknemer de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op de forfaitaire maandelijks bijslag. »

De Minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft kan, in behartigenswaardige gevallen, de periode bepaald bij de artikelen 55, vierde lid, 56, § 1, 3°, en § 2, eerste lid, 4°, 56bis, § 1, 56quater, eerste lid, of 57, tweede lid, verminderen. »

Art. 18. L'article 57bis des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978 est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le Roi détermine les périodes qui, pour l'application des articles 55, alinéa 4, 56, § 1er, 3°, et § 2, alinéa 1er, 4°, 56bis, § 1er, 56quater, alinéa 1er, ou 57, alinéa 2, sont assimilées à des périodes pour lesquelles le travailleur a satisfait aux conditions pour prétendre aux allocations forfaitaires mensuelles. »

Le Ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions peut, dans des cas dignes d'intérêt, réduire la période déterminée par les articles 55, alinéa 4, 56, § 1er, 3°, et § 2, alinéa 1er, 4°, 56bis, § 1er, 56quater, alinéa 1er, ou 57, alinéa 2. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. Artikel 59, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt aangevuld met de volgende bepalingen :

« Voor de vaststelling van het hoofdzakelijk uitgeoefend beroep wordt rekening gehouden met de bij artikel 41, tweede lid, bedoelde gelijkgestelde dagen, alsmede met de dagen die aanleiding geven tot de toekenning van kinderbijslag ingevolge werkloosheid, luidens de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

Wanneer een beroep als werknemer, bedoeld in het eerste lid, wordt uitgeoefend in de voorwaarden die normaal zouden beantwoord hebben aan het begrip hoofdzakelijk uitgeoefend beroep, indien het over een geheel jaar had gelopen, maar dat in feite aan deze voorwaarde niet kan voldaan worden, omdat de werknemer in de loop van het jaar deze beroepsbezigheid is begonnen of gestaakt heeft, wordt de werknemer geacht aan deze voorwaarde te voldoen in de kwartalen waarover deze beroepsbezigheid loopt.

De Koning kan de in het tweede lid bepaalde duur van een arbeidsdag, het aantal arbeidsdagen en het aantal arbeidsuren verminderen en voor bepaalde categorieën werknemers bijzondere regelen ter zake bepalen. »

Art. 19. L'article 59, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est complété par les dispositions suivantes :

« Pour la détermination de la profession exercée en ordre principal, il est tenu compte des journées assimilées en vertu de l'article 41, alinéa 2, ainsi que des jours donnant lieu à l'octroi des allocations familiales en cas de chômage en vertu des dispositions de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs. »

Lorsqu'une profession en tant que travailleur salarié, visée à l'alinéa 1er, est exercée dans des conditions telles qu'elle eût normalement répondu à la notion d'occupation principale si elle s'était étendue sur toute l'année, mais qu'en fait il n'a pu être satisfait à cette condition parce que le travailleur salarié a débuté dans cette activité ou y a mis fin en cours d'année, le travailleur salarié est censé satisfaire à cette condition pour les trimestres durant lesquels s'est étendue cette activité professionnelle.

Le Roi peut réduire la durée déterminée d'une journée de travail, le nombre de jours de travail ainsi que le nombre d'heures de travail visés à l'alinéa 2 et peut fixer en cette matière des règles spéciales pour certaines catégories de travailleurs salariés. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. Een artikel 70bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wetten ingevoegd :

« Art. 70bis. Iedere in de loop van een maand intredende verandering van bijslagtrekkende in de zin van de artikelen 69 en 70 heeft uitwerking de eerste dag van de maand volgend op die waarin deze verandering heeft plaatsgehad. »

Art. 20. Un article 70bis, rédigé comme suit, est inséré dans les mêmes lois :

« Art. 70bis. Tout changement d'allocataire, au sens des articles 69 et 70, intervenant dans le courant d'un mois, produit ses effets le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel ce changement a eu lieu. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. In artikel 76bis van dezelfde wetten, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1. § 3 wordt opgeheven;
2. § 4 wordt § 3 en in die paragraaf worden de woorden « de §§ 1, 2 of 3 » vervangen door de woorden « de §§ 1 of 2 ».

Art. 21. A l'article 76bis des mêmes lois, modifié par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, sont apportées les modifications suivantes :

1. Le § 3 est abrogé;
2. Le § 4 devient le § 3 et dans ce paragraphe les mots « des §§ 1er, 2 ou 3 » sont remplacés par les mots « des §§ 1er ou 2 ». »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 22. In artikel 77 van dezelfde wetten, gewijzigd bij de wet van 27 maart 1951 en bij de koninklijke besluiten van 10 april 1957 en 16 mei 1978, wordt tussen het tweede lid en het derde lid de volgende bepaling ingevoegd :

« Met werkelijk verrichte arbeidsuren worden gelijkgesteld de uren die gewoonlijk zouden worden verricht op de dagen die luidens het vierde lid aanleiding geven tot gelijkstelling. »

Art. 22. Dans l'article 77 des mêmes lois, modifié par la loi du 27 mars 1951 et les arrêtés royaux des 10 avril 1957 et 16 mai 1978, la disposition suivante est insérée entre les alinéas 2 et 3 :

« Sont assimilées à des heures de travail effectivement fournies les heures qui seraient habituellement prestées au cours des jours qui donnent lieu à assimilation conformément à l'alinéa 4. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23. Artikel 78 van dezelfde wetten, gewijzigd bij de besluitwet van 23 november 1945, en de koninklijke besluiten van 10 april 1957 en 16 mei 1978, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Wanneer in de loop van een maand het aantal door een bij vorig artikel beoogd persoon werkelijk gepresteerde arbeidsdagen ten minste zestien bedraagt of de werkelijk verrichte arbeidsuren ten minste tachtig bedragen, wordt de dagelijkse bijdrage, wat hem betreft, vervangen door een forfaitaire maandelijkse bijdrage die 2 447,50 frank voor de werknemers en 1 448,75 frank voor de werknemers bedraagt.

Voor de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met de bij artikel 77, derde en vierde lid, met werkelijke arbeidsdagen en werkelijke arbeidsuren, gelijkgestelde dagen en uren. »

Art. 23. L'article 78 des mêmes lois, modifié par l'arrêté-loi du 23 novembre 1945 et les arrêtés royaux des 10 avril 1957 et 16 mai 1978, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Lorsque, au cours d'un mois, le nombre de journées de travail effectivement fournies par une personne visée à l'article précédent s'élève à seize au moins ou lorsque le nombre d'heures de travail effectivement fournies par cette personne s'élève à quatre-vingts au moins, la cotisation journalière est remplacée, en ce qui concerne cette personne, par une cotisation forfaitaire mensuelle qui s'élève à 2 447,50 francs pour les travailleurs et à 1 448,75 francs pour les travailleuses.

Pour l'application de cet article, il est tenu compte des journées et heures assimilées aux journées et aux heures de travail effectivement fournies, visées à l'article 77, alinéas 3 et 4. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 24. Aan artikel 2, van het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1. Het tweede lid, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 29 van 15 december 1978, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bovendien moet de gedetineerde werknemer in de loop van de twaalf maanden die zijn vrijheidsberoving onmiddellijk voorafgaan, de voorwaarden vervuld hebben om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijlagen krachtens de kinderbijslagregeling voor werknemers of het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen. »

2. Hetzelfde artikel wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« De minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, wanneer het een gedetineerde werknemer betreft, en de minister die de Middenstand onder zijn bevoegdheid heeft, wanneer het een gedetineerde zelfstandige betreft, kan, in behartigenswaardige gevallen, de de periode bepaald in het tweede lid, respectievelijk derde lid, verminderen. »

Art. 24. A l'article 2 de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus, sont apportées les modifications suivantes :

1. L'alinéa 2, inséré par l'arrêté royal n° 29 du 15 décembre 1978, est remplacé par la disposition suivante :

« En outre, le travailleur détenu doit avoir satisfait aux conditions pour prétendre à six allocations forfaitaires mensuelles en vertu du régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés ou de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs, au cours des douze mois précédant immédiatement sa privation de liberté. »

2. Le même article est complété par la disposition suivante :

« Le ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions, lorsqu'il s'agit d'un travailleur salarié détenu, ou le ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions, lorsqu'il s'agit d'un travailleur

indépendant détenu, peut, dans des cas dignes d'intérêt, réduire la période visée respectivement aux alinéas 2 et 3. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 25. Artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 49 van 24 oktober 1967 betreffende de gezinsbijslag voor werklozen wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« De arbeidsuren die gewoonlijk zouden verricht worden op de werkloosheidsdagen die krachtens dit besluit aanleiding geven tot de betaling van kinderbijslag, komen voor de toepassing van artikel 42, en, eventueel, van de besluiten genomen ter uitvoering van artikel 50 van de gecoördineerde wetten, op dezelfde wijze in aanmerking als de uren bepaald bij artikel 41 van dezelfde wetten. »

Art. 25. L'article 5 de l'arrêté royal n° 49 du 24 octobre 1967 relatif aux prestations familiales revenant aux chômeurs est complété par la disposition suivante :

« Les heures de travail qui seraient habituellement prestées au cours des journées de chômage donnant lieu au paiement d'allocations familiales en vertu du présent arrêté entrent en ligne de compte pour l'application de l'article 42 et, éventuellement, des arrêtés pris en exécution de l'article 50 des lois coordonnées, au même titre que les heures prévues à l'article 41 des mêmes lois. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 26. Wordt geacht te voldoen aan de voorwaarden bepaald bij artikel 55, vierde lid, 56, § 1, 1°, en § 2, eerste lid, 4°, 56bis, § 1, 56quater, eerste lid, en 57, tweede lid, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en aan de voorwaarden bepaald bij artikel 2, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 48 van 24 oktober 1967 betreffende de toekenning van gezinsbijslag aan de gedetineerden (stelsel van de werknemers), de werknemers die respectievelijk op het ogenblik van de verlaten, de arbeidsongeschiktheid, het overlijden, de pensionering of de vrijheidsberoving de voorwaarden vervulde van voormelde artikelen, zoals zij bestonden vóór de inwerking-treding van deze wet.

Dit artikel is alleen toepasselijk zo de in het eerste lid bedoelde omstandigheid zich heeft voorgedaan vóór de inwerking-treding van deze wet.

Art. 26. Est réputé satisfaire aux conditions prévues aux articles 55, alinéa 4, 56, § 1er, 1°, et § 2, alinéa 1er, 4°, 56bis, § 1er, 56quater, alinéa 1er, et 57, alinéa 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et aux conditions déterminées à l'article 2, alinéa 2, de l'arrêté royal n° 48 du 24 octobre 1967 relatif à l'octroi des prestations familiales aux détenus (régime des travailleurs salariés), le travailleur salarié qui, au moment de l'abandon, de l'incapacité de travail, du décès, de la mise à la retraite ou de la privation de liberté, selon le cas, remplissait les conditions prévues aux articles précités, tels qu'ils existaient avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le présent article s'applique uniquement lorsque la circonstance visée à l'alinéa 1er, s'est présentée avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 27. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand volgend op de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 19 dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 1979.

Art. 27. La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois suivant la publication au *Moniteur belge*, à l'exception de l'article 19 qui produit ses effets à partir du 1er janvier 1979.

— Aangenomen.

Adopté.

De heer Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, comme convenu, le Sénat se réunira mardi prochain, 17 mars, à 14 heures, en vue d'examiner le projet de loi relatif à la création d'un Fonds de la Coopération au Développement et d'un Fonds des prêts à des Etats étrangers.

Pour le surplus, la commission du Travail parlementaire propose l'ordre des travaux que voici :

Mercredi 18 mars 1981 à 14 heures :

Projet de loi contenant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1981;

Projet de loi contenant le budget du ministère des Finances de l'année budgétaire 1981;

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Finances de l'année budgétaire 1980;

Interpellations jointes de M. R. Gillet au ministre des Finances sur :

a) « Ses déclarations, faites à l'extérieur du Parlement, au sujet de la situation financière de la Belgique, la nécessité d'informer d'abord le Parlement, et les responsabilités de cette situation »;

b) « La nécessité de combler le vide juridique créé par l'arrêt de la Cour d'appel de Bruxelles sur l'application de l'arrêté royal n° 463 du 9 juillet 1935 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs »;

Proposition de loi complétant la loi du 3 juillet 1977 relative aux contrats de travail;

Projet de loi portant approbation des actes internationaux suivants :

a) Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels;

b) Pacte international relatif aux droits civils et politiques, faits à New York le 19 décembre 1966.

La séance sera prolongée.

Jeudi 19 mars 1981 à 14 heures :

Reprise de l'ordre du jour de la séance de mercredi;

Votes;

Questions orales;

Interpellations :

a) De M. Dalem au ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles et au ministre de l'Intérieur et ministre de l'Education nationale sur « la multiplication d'actes de mauvais gré à l'égard du patrimoine public et privé »;

b) De Mme Mathieu-Mohin au ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur « le problème des enfants maltraités, négligés ou abandonnés ».

L'interpellation de M. Serge Moureaux au Premier ministre sur « le récent remaniement ministériel et les conditions illégales dans lesquelles il s'est produit », prévue à l'ordre du jour de la présente séance, est reportée à jeudi, M. Moureaux étant absent pour raison de santé.

La séance sera éventuellement prolongée.

Wij zijn daarstraks overeengekomen dinsdag, 17 maart 1981, te 14 uur, te vergaderen met als enig agendapunt het ontwerp van wet met betrekking tot het oprichten van een Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking en van een Fonds voor leningen aan vreemde Staten.

De commissie vergadert deze namiddag en wij hebben er al mee ingestemd dat de rapporteur dinsdag een bijkomend mondeling verslag zal uitbrengen.

Verder stelt de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden voor toekomstige week volgende agenda voor :

Woensdag 18 maart 1981 te 14 uur :

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1981;

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1981;

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1980;

Toegevoegde interpellaties van de heer R. Gillet tot de minister van Financiën over :

a) « Zijn verklaringen, afgelegd buiten het Parlement, met betrekking tot de financiële toestand in België, de noodzaak om allereerst het Parlement in te lichten en de verantwoordelijkheden in dezen »;

b) « De noodzaak om het juridisch vacuüm op te vullen dat ontstaat is naar aanleiding van het arrest van het Hof van beroep van Brussel over de toepassing van het koninklijk besluit nr. 463 van 9 juli 1935 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten »;

Voorstel van wet tot aanvulling van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst;

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende internationale akten :

a) Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten;

b) Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, opgemaakt te New York op 19 december 1966.

De vergadering zal worden verlengd.

Donderdag 19 maart 1981 te 14 uur :

Hervatting van de agenda van de vergadering van woensdag;

Stemmingen;

Mondelinge vragen;

Interpellaties :

a) Van de heer Dalem tot de minister van Justitie en van Institutionele Hervormingen en tot de minister van Binnenlandse Zaken en minister van Nationale Opvoeding over « de voortdurende toeneming van kwaadwillige daden ten opzichte van het openbaar en particulier patrimonium »;

b) Van Mevr. Mathieu-Mohin tot de minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over « het probleem van de mishandelde, verwaarloosde of verlaten kinderen ».

De vergadering zal eventueel worden verlengd.

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden voor volgende week? (*Instemming.*)

Dan is aldus beslist.

Il en est ainsi décidé.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES DROITS SUCCESSORAIRES DU
CONJOINT SURVIVANT

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET ERFRECHT
VAN DE LANGSTLEVENDE ECHTGENOOT

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi modifiant les droits successoraux du conjoint survivant.

Wij gaan over tot de naamstemming over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van het erfrecht van de langstlevende echtgenoot.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

140 membres sont présents.

140 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen. (*Applaus op alle banken.*)

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. André, Bailly, Bataille, Belot, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bogaerts, Bonmariage, Bril, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Canipel, Capoen, Carpels, Claeys, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cornelis, Cugnon, Cuvelier, Daems, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, Deconinck, Decoster, Deleeck, Delmotte, Mme De Loore,

Raeymaekers, M. Delpérée, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Rouck, De Seranno, Désir, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egemeers, Féaux, Férier, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Gillet (Jean), Mme Gillet (Lucienne), M. Gillet (Roland), Mme Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (Emile), Guillaume (François), Mme Hanquet, M. Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Jorissen, Kenens, Kuylen, Lagneau, Lallemand, Lambiotte, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Maes, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, M. Neuray, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Paulus, Pede, Peeters, Mme Pétry, MM. Piot, Poulain, Poulet, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Mme Turf-De Munter, MM. Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuize, Van Ooteghem, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Waltniel, Watheler (Jacques), Windels, Wyninckx et Leemans.

ONTWERP VAN WET TOT AANPASSING VAN DE KINDERBIJSLAGREGELING VOOR WERKNEMERS AAN DE ARBEIDSDUURVERMINDERING EN AAN DE UITOEFENING VAN DEELTIJDSE ARBEID

Stemming

PROJET DE LOI VISANT A ADAPTER LE REGIME D'ALLOCATIONS FAMILIALES POUR TRAVAILLEURS SALARIES A LA REDUCTION DE LA DUREE DU TRAVAIL ET A L'EXERCICE DU TRAVAIL A TEMPS PARTIEL

Vote

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het geheel van het ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijslagregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid.

Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi. Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

139 membres sont présents.

139 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen. (*Applaus op alle banken.*)

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden verzonden.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. André, Bailly, Bataille, Belot, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bogaerts, Bonmarriage, Bril, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Canipel, Capoen, Carpels, Claeys, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cornelis, Cugnon, Cuvelier, Daems, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, Deconinck, Decoster, Deleek, Delmotte, Mme De Loore-Raeymaekers, M. Delpérée, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Rouck, De Seranno, Désir, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egemeers, Féaux, Férier, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Gillet (Jean), Mme Gillet (Lucienne), M. Gillet (Roland), Mme Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (Emile), Guillaume (François), Mme Hanquet, M. Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hismans, Hostekint,

Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Jorissen, Kenens, Kuylen, Lagneau, Lallemand, Lambiotte, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Maes, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, M. Neuray, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Paulus, Pede, Peeters, Mme Pétry, MM. Piot, Poulain, Poulet, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Mme Turf-De Munter, MM. Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuize, Van Ooteghem, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Waltniel, Watheler (Jacques), Windels, Wyninckx et Leemans.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER « DE ONGEHOORDE WANTOESTANDEN OP HET GEBIED VAN DE VLEESKEURING EN DE GEVAREN HIERVAN VOOR DE VOLKSGEZONDHEID »

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR « LES IRREGULARITES INOUIES DANS LE SECTEUR DE L'EXPERTISE VETERINAIRE ET LES DANGERS QUI EN DECOULENT POUR LA SANTE PUBLIQUE »

Vote sur l'ordre du jour pur et simple

De Voorzitter. — Dames en Heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Van Ooteghem werden twee moties ingediend.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Mesotten, De Rore en Flagothier luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem et la réponse du ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique,

Passé à l'ordre du jour. »

De andere, door de heren Capoen, Maes en Neuray, luidt :

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem over « de ongehoorde wantoestanden op het gebied van de vleeskeuring en de gevaren hiervan voor de volksgezondheid », en het antwoord van de minister,

Verzoekt de regering onmiddellijk het nodige te doen om de vleeskeuring te saneren. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem sur « les irrégularités inouïes dans le secteur de l'expertise vétérinaire et les dangers qui en découlent pour la santé publique », et la réponse du ministre,

Invite le gouvernement à prendre immédiatement les mesures nécessaires à l'assainissement de l'expertise vétérinaire. »

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur l'ordre du jour pur et simple, qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

136 membres sont présents.

136 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

40 votent non.

40 stemmen neen.

En conséquence, l'ordre du jour pur et simple est adopté.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui :
Hebben ja gestemd :

MM. André, Bailly, Bataille, Belot, Bogaerts, Bruart, Busieu, Mme Buyse, MM. Calewaert, Canipel, Carpels, Claey, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cornelis, Cugnon, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, Deconinck, Deleecq, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Deveen, MM. De Seranno, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, Deworme, Dewulf, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Féaux, Flagothier, Geens, Gerits, Gijs, Mme Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Guillaume (François), Mme Hanquet, MM. Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Kuylen, Lallemand, Lambiotte, Leclercq, Lecoq, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobacys, MM. Mesotten, Meunier, Nauwelaerts, Mmes Nauwelaerts-Thues, Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Paulus, Mme Pétry, MM. Piot, Poulain, Poulet, Mmes Remy-Oger, Rommel-Souvagie, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Théo), Vandenabeele, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Wambeke, van Waterschoot, Verbist, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non :
Hebben neen gestemd :

Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Boey, Bonmariage, Bril, Capoen, Coen, Daems, de Bruyne, Decoster, Delpérée, De Rouck, Désir, D'Haeyer, Février, Gillet (Jean), Gillet (Roland), Guillaume (Emile), Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Jorissen, Keneas, Lagneau, Lepaffe, Maes, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, MM. Neuray, Pede, Peeters, Vandekerckhove, Van den Broeck, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Elsen, Van Ooteghem, Waltniel et Wathélet (Jacques).

QUESTION ORALE DE MME MATHIEU-MOHIN AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR « LA CAMPAGNE D'INFORMATION RELATIVE A LA CONTRACEPTION ET A LA PARENTE RESPONSABLE »

MONDELINGE VRAAG VAN MEVR. MATHIEU-MOHIN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER « DE VOORLICHTINGSCAMPAGNE IN VERBAND MET CONTRACEPTIE EN VERANTWOORD OUDERSCHAP »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Mathieu au ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique sur « la campagne d'information relative à la contraception et à la parenté responsable ».

La parole est à Mme Mathieu.

Mme Mathieu-Mohin. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, lors de la présentation en 1978 de la brochure *Contraception et Parenté responsable*, M. le ministre avait déclaré qu'elle contribuerait à « endiguer le véritable fléau social que constitue l'interruption de grossesse clandestine ».

Or, j'apprends que cette brochure est maintenant épuisée, du moins en langue française.

Compte tenu du risque de recrudescence d'avortements clandestins que fait peser la menace de reprise de poursuites du parquet en matière d'interruption volontaire de grossesse, je saurais gré à Monsieur le Ministre de vouloir bien répondre aux questions suivantes : Quelle a été la diffusion de la brochure ? Quel intérêt a-t-elle rencontré notamment dans les établissements scolaires et les PMS ? Quelles dispositions Monsieur le Ministre compte-t-il prendre pour continuer cette campagne d'information et intensifier l'aide du gouvernement pour la diffusion et la promotion de la contraception ? Compte-t-il rétablir le remboursement des contraceptifs supprimé il y a quelques mois ?

M. le Président. — La parole est à M. Dhoore, ministre.

M. Dhoore, Ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, la brochure *Contraception et Parenté responsable* a été distribuée à raison de 800 000 exemplaires en néerlandais, 570 000 exemplaires en français et 15 350 exemplaires en allemand.

Il en existe deux éditions : 1974-1978 et 1978-1980. La distribution est répartie comme suit : en néerlandais, 560 000 exemplaires pour la première édition et 240 000 pour la deuxième ; en français, 390 000 exemplaires pour la première et 180 000 pour la seconde ; en allemand,

10 000 exemplaires pour la première édition et 5 350 exemplaires pour la seconde.

Les tirages cités prouvent à suffisance que cette information est fort demandée. La distribution par les écoles est de 25 p.c. environ de l'édition totale. En ce qui concerne la continuation de la campagne, je dois vous renvoyer à la loi du 8 août 1980 qui définit cette matière comme étant de la compétence des communautés. J'ai, bien entendu, transmis votre demande à mes collègues.

Quant au remboursement des contraceptifs par l'assurance-maladie, il a été supprimé parce que ces moyens n'ont pas pour but le traitement préventif ou curatif d'une maladie.

QUESTION ORALE DE M. DALEM AU MINISTRE DES FINANCES SUR « L'INTERPRETATION D'UN AVIS DE L'ADMINISTRATION DES CONTRIBUTIONS DIRECTES CONCERNANT LES BENEFICES OU PROFITS A CARACTERE PROFESSIONNEL »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DALEM AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER « DE INTERPRETATIE VAN EEN BERICHT VAN DE ADMINISTRATIE DER DIRECTE BELASTINGEN IN VERBAND MET DE WINSTEN OF BATEN MET BEROEPSKARAKTER »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Dalem, au ministre des Finances.

La parole est à M. Dalem.

M. Dalem. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, le *Moniteur belge* du 11 février 1981 publie un avis de l'administration des Contributions directes aux débiteurs des commissions, courtages, ristournes commerciales ou autres, vacations ou honoraires occasionnels ou non, gratifications, rétributions ou avantages de toute nature qui constituent pour les bénéficiaires des bénéfices ou des profits à caractère professionnel.

Aux termes de cet avis, il faudra désormais établir 1° fiches et relevés 325.50 notamment pour les honoraires et autres rétributions payés ou attribués aux titulaires de professions libérales, qu'ils soient ou non assujettis à la TVA.

L'avis semble cependant comporter une lacune dans la mesure où il ne précise pas s'il faut comprendre ou non la TVA dans les montants visés.

Le Ministre pourrait-il apporter sans retard une réponse claire quant à savoir si la TVA doit être ou non comprise dans les montants qui sont visés dans cet avis ? Sinon, il y aura risque d'interprétation en sens divers et des difficultés nombreuses surgiront tant pour l'administration que pour le contribuable.

M. le Président. — La parole est à M. Dhoore, ministre, qui a accepté de répondre au nom de M. Eyskens.

M. Dhoore, Ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, les honoraires et autres rétributions payés ou attribués aux titulaires de professions libérales ne sont imposables à l'impôt des personnes physiques que pour leur montant hors TVA.

Dans ces conditions, les montants qui doivent figurer sur les fiches à remplir par les débiteurs de ces commissions et rétributions sont les montants hors TVA.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER PIOT AAN DE MINISTER VAN OPENBAAR AMBT EN WETENSCHAPSBELEID OVER « DE TOEPASSINGSMODALITEITEN VAN DE SOLIDARITEITSBIJDRAGE IN SOMMIGE INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT »

QUESTION ORALE DE M. PIOT AU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE SUR « LES MODALITES D'APPLICATION DE LA COTISATION DE SOLIDARITE DANS CERTAINS ORGANISMES D'UTILITE PUBLIQUE »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Piot aan de minister van Openbaar Ambt en Wetenschapsbeleid.

Het woord is aan de heer Piot.

De heer Piot. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, bij de herstellwetten van 10 februari 1981 werd van de burgers een inspanning gevegd die mede moet toelaten het hoofd te bieden aan de huidige crisistoestand. Deze inspanning wordt door de werknemers in de privé-sector geleverd via het optrekken van de bijdragevoeten

en plafonds voor de RSZ. In de openbare sector wordt de zogenaamde solidariteitsbijdrage opgelegd, als een compensatie voor de vastheid van betrekking.

Nu blijkt dat er een twaalfstal instellingen van openbaar nut zijn, waaronder de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Koninklijke Schenking, waarvan de statutaire personeelsleden rechtstreeks de RSZ-bijdragen verschuldigd zijn. Dienvolgens zou hun, door een combinatie van de twee bovengenoemde maatregelen, een dubbele inspanning kunnen opgelegd worden.

Zulks is kennelijk niet de bedoeling van de wetgever geweest, noch die van de regering die, bij monde van de minister van het Openbaar Ambt, uitdrukkelijk een « gelijkwaardige » inspanning vooropgesteld heeft voor de werknemers in de privé-sector en de personeelsleden in de publieke sector.

Graag zou ik dan ook van de Minister vernemen welke maatregelen hij meent te kunnen treffen opdat de statutaire personeelsleden van bedoelde instellingen niet het slachtoffer zouden worden van een onbillijke behandeling, die in strijd zou zijn met het algemeen aanvaarde rechtsbeginsel inzake de door de burgers te leveren contributies : *non bis in idem*.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Maystadt.

De heer Maystadt, Minister van Openbaar Ambt en Wetenschapsbeleid belast met de coördinatie van het Leefmilieubeleid. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, artikel 1, § 2, van de herstellwet van 10 februari 1981 tot invoering van een solidariteitsbijdrage bepaalt uitdrukkelijk dat deze wet toepasselijk is op het vast, stag¹-ende, tijdelijk of hulppersoneel, zelfs aangeworven bij arbeidsovereenkomst.

Kunnen alleen worden uitgesloten van de toepassing van deze wet de personeelsleden die geen vastheid van betrekking hebben (zie art. 1, § 6).

Bij koninklijk besluit van 12 februari 1981 werden op beperkende wijze, de categorieën van personeelsleden vastgesteld die niet de vastheid van betrekking genieten en dus van de toepassing van deze wet uitgesloten zijn.

Het feit dat personeelsleden van bepaalde instellingen van openbaar nut, door toepassing van hun eigen reglementering, bij contract aangeworven worden, neemt niet weg dat zij toch in feite de vastheid van betrekking genieten en dus niet kunnen uitgesloten worden van de toepassing van voormelde wet.

Dit is ook het geval voor de financiële parastatale instellingen. Deze zienswijze werd trouwens uitdrukkelijk uiteengezet tijdens de bespreking van voormelde wet zowel in de Kamer als in de Senaat. Ik kan het geachte lid verwijzen naar het verslag van de heer Thys, bladzijde 7, of het verslag van de heer Flaghothier, bladzijde 3.

Tenslotte meen ik de aandacht van de heer senator te moeten vestigen op het feit dat het personeel van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting onderworpen is aan het statuut der instellingen van openbaar nut, koninklijk besluit van 8 januari 1973, en dit personeel van iedere contractuele verbintenis en van de wettelijke gevolgen van die verbintenis zou moeten vrijgesteld zijn.

INTERPELLATION DE MME MATHIEU-MOHIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES CLASSES MOYENNES, DU PLAN ET ADJOINT A LA COMMUNAUTE FRANÇAISE ET A MME STEYAERT, SECRETAIRE D'ETAT A LA COMMUNAUTE FLAMANDE, SUR « LES DIFFICULTES RENCONTREES PAR LES INSTITUTIONS BICOMMUNAUTAIRES DE LA REGION BRUXELLOISE EN MATIERE D'AGREMENT ET DE SUBSIDIATION »

INTERPELLATIE VAN MEVR. MATHIEU-MOHIN TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN MIDDENSTAND, VAN HET PLAN EN ADJUNCT VOOR DE FRANSE GEMEENSCHAP EN TOT MEVR. STEYAERT, STAATSSECRETARIS VOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, OVER DE « MOELIJKHEDEN DIE DE BICOMMUNAUTAIRE INSTELLINGEN VAN HET BRUSSELE GEWEST ONDERVINDEN INZAKE ERKENNING EN BETOELAGING »

M. le Président. — Nous abordons l'interpellation de Mme Mathieu au Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française et au secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, sur les difficultés rencontrées par les institutions bicommunautaires de la région bruxelloise en matière d'agrément et de subsidiation.

La parole est à l'interpellateur.

Mme Mathieu-Mohin. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, j'ai déjà interpellé M. le ministre adjoint au ministre de la Communauté française, il y a quelques jours, sur le même sujet, dans le cadre du Conseil de la communauté française.

J'ai cependant estimé utile de déposer une nouvelle interpellation au niveau national sur la même matière puisque les institutions bicommunautaires de la région bruxelloise dépendent de deux cabinets différents, l'un francophone, l'autre néerlandophone.

De nombreuses institutions dans la région bruxelloise ont pour objet de rencontrer les problèmes sociaux de différentes catégories de population et gèrent des matières personnalisables.

Ces institutions sociales, privées, non agréées comme institutions unicommunautaires sont placées dans une situation très difficile.

En effet, la reconnaissance comme institution bicommunautaire conditionne le maintien de l'octroi à ces institutions à la fois d'une série de subsides et de garanties de fonctionnement.

De nombreuses institutions, et par conséquent des milliers de bénéficiaires, sont menacées par suite de l'imprévision et de l'incapacité du gouvernement à fixer dans les temps opportuns des critères précis définissant les conditions d'agrément puis de fonctionnement de ces institutions dénommées bicommunautaires ou non communautaires.

Ces critères auraient dû être présentés dans des textes législatifs en dehors de tout arbitraire politique.

Notons aussi avec regret l'absence de critères, regrettable au niveau de l'unicommunautaire francophone où un projet de décret vient d'être déposé sur le bureau de l'exécutif de la communauté française, peu après le dépôt d'un projet de décret de notre collègue Persoons.

Le ministre de la Communauté française espère que les consultations nécessaires auront lieu dans les plus brefs délais au sujet des deux projets de décrets précités afin que le Conseil de la communauté en soit saisi dès que possible.

Puis-je demander à Madame le Secrétaire d'Etat à la Communauté flamande où en est le projet de critères concernant l'unicommunautaire flamand ?

Si j'insiste pour les critères des deux unicommunautaires, c'est évidemment parce qu'ils ont des conséquences directes sur le bicommunautaire, M. le ministre de la Communauté française a reconnu lui-même les difficultés qu'il rencontre du fait que les dossiers transitent par la voie administrative et qu'un certain nombre de secteurs administratifs se montrent pusillanimes. Il reconnaît avoir été amené à les rappeler à l'ordre, à diverses reprises, de façon à ce qu'ils ne jugent pas eux-mêmes du caractère uni ou bicommunautaire de certains dossiers, mais qu'ils les soumettent pour appréciation à l'exécutif de la communauté française.

Je suppose que les mêmes problèmes se posent du côté de la communauté flamande. Quant aux institutions elles-mêmes, elles se demandent à quel moment elles seront enfin en possession des critères requis pour être repris dans la catégorie unicommunautaire ou non communautaire, quels sont les avantages, les désavantages, les conséquences pour chaque catégorie.

Pourriez-vous me répondre à ces questions ?

Certains organismes aimeraient également savoir ce qui pourra advenir à une institution déjà agréée lorsque les nouveaux critères entreront en vigueur.

M. le ministre Desmarests a bien voulu reconnaître qu'il fallait éviter à l'avenir la confusion actuelle et surtout les retards qu'elle entraîne dans le traitement des dossiers. Il admet qu'il connaît bien des cas en attente.

Je regrette d'assister depuis plusieurs mois à un désaccord au sein du gouvernement lui-même et, plus particulièrement, entre l'exécutif régional flamand et l'exécutif de la communauté française sur les critères définissant le bicommunautaire, ce qui a provoqué l'énorme retard dans l'agrément des dossiers.

M. Desmarests reconnaît que Mme Steyaert et lui-même essaient de trouver ensemble un type de règlement qui leur permette de résoudre ce problème. Je vais encore citer M. Desmarests :

« C'est à la communauté concernée à déterminer l'appartenance ou non d'une institution. Comme il est complexe de fixer les critères communautaires permettant d'assurer l'existence et le maintien d'institutions touchant à la vie quotidienne des Bruxellois, ces institutions pourront ressortir, au départ, au non communautaire bilingue.

En application de l'arrêté du 23 janvier 1980, paru au *Moniteur* du 25 janvier, les deux ministres adjoints aux communautés et appartenant à la région bruxelloise sont collégialement compétents pour l'application de toute disposition légale ou réglementaire relative aux institutions établies dans la région de Bruxelles-Capitale qui, en raison de leur

organisation, ne peuvent être considérées comme appartenant à l'une ou l'autre communauté. Cet arrêté est d'application pour tout ce qui touche aux matières personnalisables. »

Une série de dossiers est déjà débloquée suite à cet arrêté, par mesure provisoire, en attendant que l'appartenance ou non d'une institution à une communauté soit réexaminée dès que les communautés française et flamande auront décidé des critères d'appartenance.

Etrange pays où tout se fait à l'envers et dans un illogisme assez invraisemblable !

En conclusion, puis-je insister auprès de Madame le Secrétaire d'Etat à la Communauté flamande et de Monsieur le Ministre adjoint à la Communauté française sur les différentes questions soulevées dans mon interpellation et que je résume ?

J'aimerais savoir quel est le nombre et les catégories d'établissements bicommunautaires agréés ou non à ce jour.

Le nombre et les catégories d'établissements qui n'ont pas pu bénéficier de subsides de fonctionnement suite au retard apporté à leur dossier et le sort qui leur sera réservé ; les subsides avancés par ces établissements seront-ils remboursés ?

A quelle date les critères de l'uncommunautaire flamand seront-ils prêts ? Quels seront-ils ?

Quand les critères du bicommunautaire seront-ils prêts ? Lesquels seront-ils ? Quelles en seront les conséquences ? Puis-je connaître les points de divergence entre vos deux cabinets, qui entraînent ces retards ?

Qui décidera de l'appartenance des institutions à l'un ou au bicommunautaire ? Qui tranchera en cas de conflit, ce qui se produira sans doute ? Qu'advient-il des établissements agréés actuellement lorsque les critères tant de l'un que du bicommunautaire auront été déterminés ?

Je vous remercie à l'avance des réponses que vous voudrez bien me donner. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Steyaert.

Mevr. Steyaert, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, toegevoegd aan de heer Geens, minister van de Vlaamse Gemeenschap. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, in de interpellatie betreffende de moeilijkheden die de Brusselse bicommunautaire instellingen ondergaan op het stuk van erkenning en subsidiëring, klinkt de zorg door betreffende de voorwaarden waarin deze instellingen dienen te werken, en dieper liggend nog, betreffende de inwoners van de hoofdstad op het stuk van hun behandeling in en door de instellingen die instaan voor de persoonsgebonden aangelegenheden met betrekking tot deze inwoners.

Ik dank de interpellante voor dit uitgangspunt. Het is ook het mijne geweest sinds ik met beleidsverantwoordelijkheid belast ben, zowel wat de Vlaamse gemeenschap betreft als inzake de bicommunautaire instellingen te Brussel.

Het concept van deze instellingen vloeit als het ware *a contrario* voort, in een eerste fase, uit de wet tot oprichting van voorlopige gemeenschapsinstellingen, gecoördineerd op 20 juli 1979 — meer bepaald artikel 3, § 2 — en in de huidige stand van onze instellingen, uit de bewoordingen van artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet.

Beide teksten hebben dit gemeen, dat het erin opgenomen criterium verduidelijking behoeft.

Hieruit vloeit evenwel niet voort dat de onzekerheid praktische gevolgen had voor alle, nagenoeg 600, Brusselse instellingen van de persoonsgebonden sector.

Zo bestaat er — en ik verwijs ter zake ook, voor zover nodig, naar de voorbereidende werken bij ons nieuw grondwetsartikel 59bis — geen twijfel over dat de openbare instellingen die op grond van de taalwetgeving tot tweetaligheid verplicht zijn, tot de bicommunautaire sector behoren.

Ook wat de particuliere instellingen betreft, bleven de moeilijkheden beperkt tot nieuw op te richten instellingen, dan wel instellingen waarvan de erkenning diende te worden hernieuwd.

Deze kwantitatieve relativering houdt uiteraard niet in dat de praktische moeilijkheden in hoofde van wel bepaalde particuliere instellingen minder acuut zouden zijn geweest. Hieraan is dus ook de volle aandacht geschonken.

Het criterium « op grond van hun activiteiten » voorkomend in de wet van 20 juli 1979 werd bij de grondwetsherziening vervangen door het criterium « op grond van hun organisatie ».

Overeenkomstig de bedoeling van de grondwetgever kwam het er dan op aan ten opzichte van de bicommunautaire instellingen zodanig op te treden dat een eventuele evolutie naar monocommunautariteit opgehouden werd.

Op mijn voorstel is ter zake vrij snel een oplossing met mijn collega van de Franse gemeenschap bereikt, in de zin van de toevoeging in individuele beslissingen van een clausule waarvan de tekst luidt als volgt :

« De niet-aanhorigheid aan een gemeenschap van de instelling zal desgevallend een einde nemen wanneer criteria, hetzij voor gemeenschapsaanhorigheid hetzij voor niet-aanhorigheid zullen vastgesteld zijn en in het geval dat, in toepassing van artikel 59bis, § 4bis, van de Grondwet de Vlaamse of de Franse gemeenschap haar zullen erkend hebben op basis van de door hen vastgestelde criteria. Te gepasten tijde zullen te dien einde procedureregels worden uitgevaardigd, in toepassing waarvan de aanvragen tot erkenning kunnen worden ingediend. »

Dank zij deze clausule kon de achterstand in de erkenningen worden opgehaald.

Ik verheug er mij dan ook over dat het tijdstip van deze interpellatie een passende gelegenheid biedt om een reeds bereikte oplossing in het licht te stellen.

Wat de subsidiëring betreft, breng ik in herinnering dat de betalingen vrijwel normaal konden doorlopen dank zij de toepassing van het stelsel van de thesauriëring, waartoe reeds in februari 1980 werd beslist.

Ik onderstreep echter het voorlopig karakter van deze oplossingen.

In deze geest zal de Vlaamse executieve dan ook op korte termijn tot de effectieve behandeling van een ontwerp van decreet overgaan tot bepaling van criteria voor de Brusselse instellingen die op grond van hun organisatie tot de Vlaamse gemeenschap behoren. Het is evident dat hierbij wordt bevestigd dat een instelling die te harer tijd werd opgericht ten einde een Vlaamse identiteit te affirmeren tegenover een uitsluitend of overwegend Franstalige context, thans ook tot de Vlaamse gemeenschap behoort.

De minister van de Franse Gemeenschap maakte reeds bekend dat bij de executieve van de Franse gemeenschap een dergelijk decreet werd ingediend.

Een en ander moet er dan wel toe leiden dat een hanteerbaar begrip « bicommunautaire instellingen » ontstaat. Hieromtrent wens ik vanuit mijn zorg voor de te bedienen bevolking, die door de interpellante wordt gedeeld, dan wel duidelijk te stellen dat deze instellingen een gelijkwaardige behandeling van zowel hun Franssprekende als hun Vlaamse patiënten dienen te waarborgen.

De aldus gestelde nadere definiëring zal het dan mogelijk maken, bij wijze van regularisatie, het probleem te regelen in het kader van de begroting 1981. Derwijze zal dan voortdurend rekening gehouden zijn met de bekommernis naar de continuïteit in de werking van de diensten.

Op de andere concrete vragen van Mevr. Mathieu kan ik antwoorden dat de meeste dossiers die bij mij aanhangig waren inmiddels een oplossing hebben gekregen, in samenwerking met mijn collega, de heer Desmarests, en dat nog een klein aantal dossiers verder moeten worden onderzocht. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Desmarests, Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes.

M. Desmarests, Vice-Premier Ministre et Ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, j'ai l'impression de me répéter car j'ai déjà répondu à Mme Mathieu à cette même tribune mais dans une assemblée, autrement composée, il y a quelques jours seulement. Mais, *bis repetita*, je dirai dans les grandes lignes ce que ma collègue Mme Steyaert vient de déclarer.

Comme le président de la communauté française l'a déclaré le 25 février écoulé, nous examinons actuellement, au sein de l'exécutif communautaire, l'avant-projet de décret fixant les critères d'appartenance exclusive à la communauté française, des institutions privées traitant de matières personnalisables.

Je puis ajouter qu'au cours de la réunion d'hier après-midi de l'exécutif communautaire un avant-projet a été arrêté qui sera envoyé au Conseil d'Etat en même temps que la proposition de M. Persoons. Nous essayerons ainsi de débloquer la situation.

Ce texte aura pour objet de définir l'appartenance à la communauté française d'institutions visées à l'article 5 de la loi spéciale de réforme institutionnelle du 8 août 1980 et ce conformément à l'article 59bis, paragraphe 4bis, de la Constitution belge.

Je n'ai cependant pas attendu ce moment pour étudier une solution au problème existant à Bruxelles. Je l'ai fait, je tiens à le souligner, en parfait accord avec ma collègue Mme Steyaert.

Etant donné que c'est en raison de leur organisation qu'il faut considérer l'appartenance communautaire des institutions établies dans

la région bilingue de Bruxelles-Capitale, il convenait de fixer les critères de ce critère, si je puis ainsi m'exprimer.

Mais en attendant, et pour permettre d'assurer l'existence des institutions touchant à la vie quotidienne des Bruxelloises et Bruxellois, celles-ci ont, en fait, été considérées au départ comme bicommunautaires, suivant le jargon en usage.

Dès mon entrée en fonction, les instructions nécessaires ont été données à l'administration pour gérer ces dossiers.

Comme je vous l'ai souligné il y a quinze jours à cette tribune, un gros effort a été fourni pour régler d'une manière pratique toute une série de dossiers laissés en souffrance, Mme Steyaert vient de le confirmer. Nous avons essayé de débloquent un maximum de dossiers et d'accélérer leur traitement et je crois pouvoir dire que nous sommes arrivés à un certain résultat.

Ensemble, avec le secrétaire d'Etat adjoint à la Communauté flamande appartenant à la région bruxelloise et en application de l'arrêté royal du 23 janvier 1980, nous avons établi cette clause de réserve garantissant à chaque institution privée la possibilité ultérieure d'être reconnue exclusivement pour une communauté :

« La non-appartenance communautaire de votre institution cessera éventuellement lorsque des critères d'appartenance ou de non-appartenance communautaire auront été établis et dans le cas où, en application de l'article 59bis, paragraphe 4bis, de la Constitution belge, soit la communauté française, soit la communauté flamande l'agrèreraient en application des critères déterminés par elles.

Au moment opportun, les règles de procédure seront promulguées en application desquelles les demandes d'agrèation pourront être introduites. »

Incorporée à toute décision individuelle, elle a permis de dégager 137 dossiers d'institutions privées. Nous avons donc considérablement accéléré le pas.

Je me réjouis de votre interpellation qui m'a permis de mettre en exergue les efforts accomplis en la matière.

Enfin, sur le plan strictement budgétaire, les paiements sont faits par application des comptes de trésorerie, suivant la formule utilisée depuis février 1980.

L'établissement prochain des conditions d'appartenances communautaires, française ou flamande, nous permettra certainement de définir *a contrario* la notion du non communautaire.

M. le Président. — La parole est à M. Pouillet.

M. Pouillet. — Monsieur le Président, je m'en voudrais de rompre cette unanimité entre les secrétaires d'Etat des deux communautés. Je crois cependant avoir distingué une divergence entre la réponse de Mme Steyaert et celle du Vice-Premier ministre.

Mme Steyaert semble indiquer, si j'ai bien compris, que les décrets que prendront les communautés détermineront quelles institutions bruxelloises appartiendront à l'une ou à l'autre communauté, ce qui me paraît en contradiction formelle avec le texte de la Constitution qui dit que les décrets des communautés n'ont compétence que pour les institutions qui appartiennent exclusivement à une communauté. Ceci veut dire que les décrets ne peuvent avoir d'autorité à l'égard d'institutions bruxelloises qui n'appartiennent pas préalablement à ces communautés. Ce ne sont donc pas les décrets des communautés qui peuvent déterminer quelles institutions appartiendront à l'une ou l'autre communauté.

En second lieu, il me semble que les institutions bruxelloises qui ne seront pas agréées par l'une ou par l'autre communauté, parce qu'elles ne l'auront pas demandé, resteront des institutions non communautaires, et non pas bicommunautaires, c'est-à-dire des institutions qui continuent à dépendre du pouvoir national.

Si l'on veut régler le problème des institutions bruxelloises, il faudra prendre des dispositions légales qui règlent les conditions d'agrèation des institutions non communautaires. C'est tout différent que de prendre des décrets communautaires qui décideront à quelle communauté appartiendront les institutions bruxelloises.

M. de Seranno. — Personne ne vous suit, Monsieur Pouillet.

Mme Mathieu-Mohin. — Monsieur le Président, j'aimerais entendre la réponse de Mme le Secrétaire d'Etat à l'intervention de M. Pouillet.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Steyaert.

Mevr. Steyaert, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, toegevoegd aan de heer Geens, minister van de Vlaamse Gemeenschap. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, mijn antwoord zal zeer kort zijn.

De decreten zullen uiteraard worden uitgevaardigd met eerbiediging van de bepalingen van de Grondwet. Criteria voor de bicommunautaire instellingen zullen, na overleg tussen mijn Franstalige collega en mezelf, op nationaal niveau worden vastgelegd. Wij zijn op het ogenblik intens bezig om voor de Brusselse instellingen oplossingen te vinden die aan hun behoefte beantwoorden. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Desmarests, Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes.

M. Desmarests, Vice-Premier Ministre et Ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française. — Permettez-moi de compléter brièvement la réponse de Mme Steyaert et de dire à M. Pouillet que c'est en vertu de la loi, et dans l'esprit que vient d'indiquer ma collègue, que nous nous efforcerons de trouver une solution à ce problème très compliqué. Donnez-nous le temps nécessaire et comptez sur nous deux.

M. le Président. — L'incident est clos.

INTERPELLATION DE MME MATHIEU-MOHIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES CLASSES MOYENNES, DU PLAN ET ADJOINT A LA COMMUNAUTE FRANÇAISE ET A MME STEYAERT, SECRETAIRE D'ETAT A LA COMMUNAUTE FLAMANDE, SUR « L'OUVERTURE D'UN CENTRE CULTUREL FLAMAND DANS UN QUARTIER A MAJORITE FRANCOPHONE »

INTERPELLATIE VAN MEVR. MATHIEU-MOHIN TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN MIDDENSTAND, VAN HET PLAN EN ADJUNCT VOOR DE FRANSE GEMEENSCHAP EN TOT MEVR. STEYAERT, STAATSSECRETARIS VOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, OVER « DE OPRICHTING VAN EEN VLAAMS CULTUREEL CENTRUM IN EEN OVERWEGEND FRANSTALIGE WIJK »

De Voorzitter. — Dames en Heren, aan de orde is de interpellatie van Mevr. Mathieu-Mohin tot de Vice-Eerste minister en minister van Middenstand, van het Plan en adjunct voor de Franse Gemeenschap en tot Mevr. Steyaert, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over « de oprichting van een Vlaams cultureel centrum in een overwegend Franstalige wijk ».

L'ordre du jour appelle l'interpellation de Mme Mathieu-Mohin au Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes, du Plan et adjoint à la Communauté française et à Mme Steyaert, secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, sur « l'ouverture d'un centre culturel flamand dans un quartier à majorité francophone ».

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een beroep op het reglement.

De Voorzitter. — U hebt het woord.

De heer De Bondt (beroep op het reglement). — Mijnheer de Voorzitter, ik heb het woord gevraagd mij steunend op artikel 25, 1° en 2°, van ons reglement.

Iedereen die een elementaire kennis heeft van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 houdende hervorming van de instellingen moet het opgevallen zijn dat het onderwerp dat onze geachte collega, Mevr. Mathieu, met haar interpellatie wil behandelen *ratione materiae* en *ratione loci* behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de Vlaamse gemeenschap en van de Vlaamse Raad. Derhalve is er geen aanleiding om daarover in de Senaat te interpelleren en stel ik formeel voor, verwijzend naar het artikel van ons reglement dat ik daareven heb genoemd, dat de Senaat zich zou uitspreken over de schrapping van dit punt op onze agenda. (*Applaus op sommige banken.*)

De Voorzitter. — De heer De Bondt stelt voor om deze interpellatie van onze agenda af te voeren.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag daarover de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

De naamstemming is dus reglementair gevraagd, maar alvorens ertoe over te gaan en te moeten vaststellen dat het quorum niet is bereikt wil ik twee opmerkingen formuleren.

Ten eerste, het is vandaag de tweede maal dat wordt teruggekomen op onze agenda. Ik betreur dit, want een agenda wordt toch altijd door de Senaat in plenaire vergadering goedgekeurd.

Een agenda wordt niet in alle verstrooidheid en slordigheid opgesteld. Het opstellen van een agenda is integendeel voor mij een ernstige aangelegenheid.

Ten tweede, het is evident dat wij reeds lang deze procedure- en bevoegdheidsproblemen hadden voorzien. Wij hebben dit probleem reeds verscheidene malen besproken in de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden en hebben daarover tot driemaal toe contact opgenomen met de Eerste minister. Interpellaties in de aard van die waarom Mevr. Mathieu heeft verzocht, kunnen — zo is na overleg overeengekomen — in de eerste fase van de uitvoering van de wetten van 8 en 9 augustus nog wel plaatsvinden in de Senaat omdat alle ministers en staatssecretarissen nog steeds tot de nationale regering behoren.

Met de Eerste minister is afgesproken dat, mocht een interpellatie-verzoek worden ingediend in verband met een materie die inhoudelijk niet meer tot onze bevoegdheid behoort, overleg zou worden gepleegd met zijn kabinet en zou worden bepaald welke minister of staatssecretaris antwoordt.

Ik ben uiteraard, zoals iedereen hier, zo mag ik aannemen, een goed democraat.

Mijnheer De Bondt, u vraagt een stemming over een voorstel dat niet zonder betekenis is.

Met uw goedvinden zou ik liever vandaag niet tot die stemming willen overgaan, tenzij u er absoluut op staat. Het quorum zal immers niet worden bereikt.

Ik stel voor woensdag aanstaande dit probleem aan de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden voor te leggen. Donderdag zal ik dan aan de Senaat verslag uitbrengen over de bespreking in die commissie. Ik neem aan dat donderdag in de Senaat het quorum aanwezig zal zijn en dat wij dan over uw verzoek kunnen stemmen.

Ik doe dit voorstel enkel en alleen voor de goede orde.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil u tenminste als democraat naar de kroon steken.

In een parlementaire democratie gebruikt de democraat de middelen die de spelregels van die democratie hem bieden.

Ik heb daarnet afgezien van een lange uiteenzetting. U weet dat het voor mij niet moeilijk zou zijn een lang en goed gedocumenteerd betoog te houden over de vraag of die aangelegenheid al dan niet tot de bevoegdheid van de Senaat behoort en of het argument waaromtrent u met een zekere voorzichtigheid spreekt, en dat siert u, staande kan worden gehouden.

Ik heb dat niet gedaan omdat ik enerzijds dacht dat ik voor wat in het verleden werd besloten, actieve eerbied moet betonen. Maar, hoe kan men anderzijds iets veranderen tenzij door erover te stemmen?

Ik handhaaf mijn beroep op het 1° en het 2° van artikel 25 van het reglement en vraag deze interpellatie van de agenda af te voeren.

Niemand in de Senaat kan verhinderen dat de geachte interpellante haar interpellatieverzoek opnieuw indient. Mocht dit geschieden of mocht een ander lid van de Senaat even verstrooid zijn als Mevr. Mathieu, dan kan het gesprek waarvan u gewag hebt gemaakt, nog altijd plaatsvinden. Ik zal daar dan gaarne, voor zover mijn diensten nuttig kunnen zijn, mijn duit in het zakje doen.

De Voorzitter. — Mijnheer De Bondt, het is helemaal niet mijn bedoeling de degen met u te kruisen wat de bevoegdheid betreft. Daar gaat het niet om.

Aangezien alle ministers en staatssecretarissen tot de nationale regering blijven behoren tot op het ogenblik dat de tweede fase van de staats-hervorming intreedt, zijn wij overeengekomen dat zij tijdens de eerste fase in de Senaat nog kunnen worden geïnterpelleerd.

Ik wil dit debat liever niet voortzetten. Ik zal dit probleem nogmaals voorleggen aan de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden.

Vermits u echter aandringt, zullen wij moeten overgaan tot de naamstemming over uw verzoek tot afwijzing van dit punt van de agenda. Wij zullen naar aanleiding van die stemming vaststellen dat het quorum niet is bereikt en bijgevolg zal volgende week opnieuw tot stemming over uw voorstel tot afwijzing moeten worden overgegaan.

Mme Mathieu-Mohin. — Monsieur le Président, permettez-moi de vous faire part de ma surprise. Ma demande d'interpellation est passée par un groupe sénatorial appelé, je crois, commission du Travail du Sénat; elle est probablement passée par un autre groupe qui en a discuté la recevabilité; elle a été inscrite régulièrement à l'ordre du

jour qui a été distribué et c'est aujourd'hui, au moment où je vais prendre la parole, qu'un de nos collègues s'y oppose! Cela ne va pas!

M. le Président. — Vous parliez à M. Pouillet lorsque j'ai résumé la situation. En fait, je déplore comme vous la situation.

C'est la seconde fois aujourd'hui que je dois constater que le Sénat revient sur sa décision de la semaine dernière. Cela ne me paraît vraiment pas honnête, mais chaque membre a le droit de faire appel à l'article 25 et de demander le vote.

Mme Mathieu-Mohin. — J'ai très bien entendu, Monsieur le Président, mais...

M. le Président. — Je pense qu'il serait préférable de ne pas prolonger cette discussion.

M. Bonmariage. — Monsieur le Président, je pense que je suis visé par vos propos. Ils laissent en effet supposer que je me suis, le premier, montré « malhonnête ». En fait, les deux problèmes sont extrêmement différents.

Le problème que j'ai eu l'honneur de défendre provenait du fait que le gouvernement n'avait pas informé correctement la commission. En effet, il avait été dit que l'avis du Conseil consultatif n'avait pas été demandé, alors que cet avis existait. C'est le fonctionnement de nos institutions que j'ai défendu.

A présent, la question posée est extrêmement grave. La qualité de l'interpellant et la situation qui lui a été faite par les lois spéciales du 8 août de l'année dernière font que sa seule possibilité d'intervenir sur cette matière est le Parlement national, tant que nous n'avons pas réglé le problème laissé en suspens.

S'opposer à cette intervention me paraît grave. Je pense, Monsieur le Président, que nous montrerions notre attachement au fonctionnement de nos institutions, quelque boîtesuses qu'elles soient, en permettant à Mme Mathieu de développer aujourd'hui son interpellation.

M. le Président. — Je ne vous visais pas personnellement, Monsieur Bonmariage. Je déplorais que le Sénat revienne sur la décision qu'il a prise la semaine dernière.

Ik stel voor om nu te stemmen op één voorwaarde echter, Mijnheer De Bondt, namelijk dat u ermee akkoord gaat het probleem slechts tijdens de vergadering van volgende donderdag opnieuw te behandelen. Wanneer bij een stemming het quorum niet is bereikt, moet opnieuw tot stemming worden overgegaan bij het begin van de eerstvolgende vergadering.

Ik vraag in dit geval van deze regel te willen afwijken.

Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, het is bijna onmogelijk om bij de vaststelling van de agenda inhoudelijk te discussiëren. Wanneer de punten van de agenda worden medegedeeld, is gewoonlijk de juiste inhoud van de interpellatie aan de senatoren uiteraard onbekend. Dit is een onoverkomelijke moeilijkheid. Op dat ogenblik kan derhalve de ontvankelijkheid van een agendapunt niet worden uitgemaakt.

De Voorzitter. — Ik zal donderdag, na een vergadering van de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden waar ik verslag zal uitbrengen over mijn onderhoud met de Eerste minister, de conclusies voorleggen. De Senaat zal vervolgens soeverein kunnen beslissen of deze aangelegenheid hier op de agenda kan worden geplaatst.

De heer De Seranno. — Zal er ook kunnen gehandeld worden over de Waalse Gewestelijke Aangelegenheden?

De Voorzitter. — Ja zeker, Mijnheer De Seranno, ik zie daar immers geen principieel verschil.

Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil wel een tussenoplossing aanvaarden. Ik vind het ook niet prettig dat wij naar aanleiding van mijn uiteenzetting zouden moeten vaststellen dat in de Senaat het quorum niet is bereikt, hoewel het de plicht is van onze collega's hier aanwezig te zijn. Ik ben hier. Om te vermijden dat de verplaatsing van minister Willockx, die mijn vriend is, om de interpellatie van de heer Pouillet te beluisteren, nutteloos zou zijn, wil ik wel een tussenoplossing aanvaarden.

Ik ben bereid van een stemming af te zien als Mevr. Mathieu haar interpellatie wil intrekken. Het beraad waarvan u zoëven sprak zal uitwijzen of de interpellatie van Mevr. Mathieu al dan niet op de agenda van de Senaat mag voorkomen.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, il y a deux possibilités, ou bien l'interpellation se déroule normalement ou bien la proposition de M. De Bondt est mise aux voix puisque aussi bien elle a été soutenue. Vous avez le choix. Vous pouvez aussi retirer votre proposition, Monsieur De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer Gillet, u bent een ogenblik te laat binnen gekomen. Ik heb geantwoord zoals het een senator die respect heeft voor de voorzitter past. Aanvankelijk kon ik het voorstel van de voorzitter niet bijvallen, maar het aandringen van de voorzitter heeft mij tot deze stellingname gebracht. Ik richt mij tot de voorzitter en niet tot de heer Gillet.

M. Poulet. — Monsieur le Président, je suis gêné de vouloir dissocier mon sort de celui de Mme Mathieu-Mohin mais je propose de donner à chacun le temps de la réflexion pendant que je développe mon interpellation. (*Protestations sur les bancs du FDF/RW.*)

De Voorzitter. — De heer De Bondt doet een beroep op artikel 25 van het reglement en vraagt dit punt van onze agenda af te voeren. Ik stel voor over dit voorstel te stemmen. (*Instemming.*)

La parole est à M. Sondag.

M. Sondag. — Je proteste contre le fait que l'on provoque en fin de séance ce que l'on peut appeler un vote surprise profitant d'une certaine majorité circonstancielle. (*Exclamations sur les bancs du FDF/RW.*)

Monsieur Bonmarriage, vous réagissez à contresens. Le Sénat a eu le temps de réfléchir à l'ordre du jour. Il l'a approuvé. Je regrette qu'il soit remis en cause. On doit s'y tenir. Nous voterons donc contre la proposition de retrait de l'interpellation de Mme Mathieu. (*Applaudissements sur les bancs du FDF/RW.*)

M. le Président. — Il convient de respecter l'initiative parlementaire. Nous allons passer au vote nominatif sur la proposition de M. De Bondt.

Dames en Heren, wat de agenda betreft, zijn we het erover eens dit punt woensdag in de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden te behandelen, en donderdag in openbare vergadering.

Normaal zou dit punt dinsdag allereerst aan de orde moeten komen, aangezien het quorum klaarblijkelijk niet zal bereikt zijn. Maar u gaat akkoord, Mijnheer De Bondt, met de regeling die ik voorstel? (*Instemming.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur la proposition de M. De Bondt.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van de heer De Bondt.

29 membres sont présents.

29 leden zijn aanwezig.

16 votent oui.

16 stemmen ja.

13 votent non.

13 stemmen neen.

Le vote fait apparaître que le Sénat n'est pas en nombre.

Uit de stemming blijkt dat het quorum niet aanwezig is.

Ont participé au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Bertrand, Bogaerts, Bonmarriage, Canipel, Cerf, Cornelis, Daems, De Baere, De Bondt, De Seranno, Egelmeyers, Flagothier, Gillet (Roland), Mmes Goor-Eyben, Hanquet, Herman-Michielsens, M. Maes, Mme Mathieu-Mohin, MM. Mesotten, Neuray, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Piot, Poulet, Mme Remy-Oger, MM. Seeuws, Sondag, Vanderborght, Vandezande, Van Nevel, Van Ooteghem, van Waterschoot, Windels et Leemans.

Etaient excusés :

Waren verontschuldigd :

MM. Califice, Croux, De Clercq, De Graeve, De Rore, De Rouck, Dulac, Kevers, Lagae, Lahaye, Moureaux, Nutkewitz, Tilquin et Verhaegen.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

Etaient absents :

Waren afwezig :

MM. Adriaenssens, Akkermans, André, Bailly, Bascour, Basecq, Bataille, Belot, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Boey, Bril, Bruart, Bury, Busieu, Mme Buyse, MM. Calewaert, Capoen, Carpels, Chabert, Claeys, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cudell, Cugnon, Cuvelier, Dalem, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. de Bruyne, Deconinck, Decoster, De Kerpel, Deleeck, Delmotte, Mme De Loore-Raymaekers, MM. Delpérée, De Meyer, Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Descamps, Désir, De Smeyter, le chevalier de Stexhe, de Wasseige, Deworme, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Dussart, Féaux, Féris, Février, Geens, Gerits, Gijs, Gillet (Jean), Mme Gillet (Lucienne), MM. Goossens, Gramme, Guillaume (Emile), Guillaume (François), Hanin, Henrion, Hismans, Hostekint, Houben, Hoyaux, Hubin, Humblet, Jorissen, Kenens, Kuylen, Lagasse, Lagneau, Lallemand, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lepaffe, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Meunier, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Noël de Burlin, Paque, Paulus, Payfa, Pede, Peeters, Mmes Pétry, Planckaert-Staessens, MM. Poulain, Radoux, Renard, Mme Rommel-Souvagie, M. Smeers, Mme Smitt, M. Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Storme, Sweert, Toussaint (Michel), Toussaint (Théo), Mme Turf-De Munter, MM. Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Vannieuwenhuyze, Van Spitaal, Van Wambeke, Verbist, Vernimmen, Waltniel, Wathélet (Jacques) et Wyninckx.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen

COMPOSITION DE COMMISSIONS

Modifications

De Voorzitter. — Bij het bureau zijn voorstellen ingediend tot wijziging van de samenstelling van sommige commissies :

1. In de commissie voor de Sociale Aangelegenheden :

Zou de heer Vandekerckhove de heer Peeters als effectief lid vervangen;

Zou de heer Peeters de heer Vandekerckhove als plaatsvervangend lid vervangen;

Le bureau est saisi de demandes tendant à modifier la composition de certaines commissions :

1. A la commission des Affaires sociales :

M. Vandekerckhove remplacerait M. Peeters comme membre effectif;

M. Peeters remplacerait M. Vandekerckhove comme membre suppléant;

2. In de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap :

Zou de heer De Rouck de heer Vandekerckhove als effectief lid vervangen;

Zou de heer Vandekerckhove de heer De Rouck als plaatsvervangend lid vervangen.

2. A la commission de l'Enseignement et de la Science :

M. De Rouck remplacerait M. Vandekerckhove comme membre effectif;

M. Vandekerckhove remplacerait M. De Rouck comme membre suppléant.

Geen bezwaar ?

Pas d'opposition ?

Dan is aldus besloten.

Il en est donc ainsi.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet worden ingediend door :

1. De heer De Seranno, tot het invoeren van verkeersdrempels;

2. De heer Van den Broeck, tot wijziging van artikel 62, § 3, van de bij koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag van loonarbeiders;

3. De heer Gramme, tot wijziging van artikel 13, § 2, 3°, van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen;

4. De heer Sondag, tot bevordering van de vestiging en de investering in de landbouw.

Les propositions de loi suivantes ont été déposées par :

1. M. De Seranno, permettant l'aménagement de dos-d'âne artificiels;

2. M. Van den Broeck, modifiant l'article 62, § 3, des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées par arrêté royal du 19 décembre 1939;

3. M. Gramme, modifiant l'article 13, § 2, 3°, de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux;

4. M. Sondag, encourageant l'installation et l'investissement en agriculture.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over hun inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Intrekking — Retrait

De Voorzitter. — De heer Paque heeft het bureau medegedeeld dat hij zijn voorstel van wet tot wijziging van artikel 82bis van de

gemeentewet, dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden, wenst in te trekken.

M. Paque a fait connaître au bureau qu'il désire retirer sa proposition de loi modifiant l'article 82bis de la loi communale, qui est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur.

Ik stel u derhalve voor dit voorstel van wet van onze agenda af te voeren.

Je vous propose, dès lors, de rayer cette proposition de loi de notre ordre du jour. (*Assentiment.*)

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé un projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1981.

De regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1981.

Ce projet de loi est renvoyé à la commission de l'Economie.

Dit ontwerp van wet wordt verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

Le Sénat se réunira mardi le 17 mars 1981 à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw dinsdag 17 maart 1981 te 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 17 h 25 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 17 u. 25 m.*)